

**MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO
TEISĖS FAKULTETO
BAUDŽIAMOSIOS TEISĖS KATEDRA**

BAUDŽIAMOSIOS TEISĖS PROGRAMA

BENDROJI DALIS

I skyrius. Bendrosios nuostatos. Baudžiamasis įstatymas ir jo galiojimas

1 tema. Baudžiamosios teisės samprata

Baudžiamosios teisės kaip teisės šakos sąvoka. Baudžiamosios teisės dalykas ir metodai. Baudžiamosios teisės sistema. Baudžiamosios teisės uždaviniai. Baudžiamosios teisės specialieji principai (*nullum crimen sine lege nullum poena sine lege, nullum crimen sine culpa, ultima ratio, non bis in idem* ir kt.). Baudžiamosios teisės funkcijos.

Baudžiamosios teisės santykis su kitomis teisės šakomis (tarptautinė, civilinė, administracinė, baudžiamąjį proceso, bausmių vykdymo) ir disciplinomis (kriminologija, kriminalistika).

Baudžiamosios teisės mokslas. Baudžiamosios teisės mokslo dalykas ir tyrimo metodai. Baudžiamosios teisės mokyklos.

Mykolo Romerio universiteto ir kitų Lietuvos mokslininkų darbai.

2 tema. Baudžiamasis įstatymas

Baudžiamąjį įstatymą sąvoka ir pagrindiniai bruožai.

Baudžiamosios teisės šaltiniai. Lietuvos Konstitucija ir Lietuvos baudžiamieji įstatymai. Tarptautinės sutartys ir Lietuvos baudžiamieji įstatymai.

Baudžiamųjų įstatymų vystimasis Lietuvoje po 1990 metų.

Lietuvos Respublikos naujasis baudžiamasis kodeksas ir jo struktūra. Baudžiamąjį kodekso specialiosios dalies straipsnio struktūra. Dispozicija ir jos rūšys. Sankcija ir jos rūšys.

Naujojo ir 1961 m. Lietuvos baudžiamųjų kodeksų struktūriniai skirtumai.

Baudžiamųjų įstatymų aiškinimas, aiškinimų rūšys. Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo vaidmuo aiškinant baudžiamuosius įstatymus. Įstatymų spragos ir analogija.

Baudžiamųjų įstatymų galiojimas laike. Baudžiamųjų įstatymų priėmimas, paskelbimas ir įsigaliojimas. Baudžiamųjų įstatymų įsigaliojimas ir taikymas. Pagrindinis baudžiamųjų įstatymų galiojimo laike principas. Nusikalstamos veikos padarymo laiko nustatymas. Baudžiamąjį įstatymą grįžtamoji galia. Veikos nusikalstamumą nustatančio ar panaikinančio, bausmę švelninančio ar griežtinančio, kitokiu būdu nusikalstamą veiką padariusio asmens teisinę padėtį palengvinančio ar kitaip sunkinančio baudžiamąjį įstatymą charakteristika.

Valstybės baudžiamoji jurisdikcija. Valstybės baudžiamosios jurisdikcijos samprata. Valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principai. Teritorinis valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principas. Lietuvos teritorijos sąvoka. Teritorinio principo išimtys. Valstybės baudžiamoji jurisdikcija, nusikalstamą veiką padarius Lietuvos jūros, upės ar oro laive (vėliavos principas). Personalinis valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principas, jo skiriamieji bruožai ir taikymo sąlygos. Valstybės interesų apsaugos valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principas, jo skiriamieji bruožai ir taikymo sąlygos. Valstybės interesų sąvoka. Individualių interesų apsaugos valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principas, jo skiriamieji bruožai ir taikymo sąlygos. Universalus valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principas, jo skiriamieji bruožai ir taikymo sąlygos. Atstovavimo valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principas, jo skiriamieji bruožai ir taikymo sąlygos.

Ekstradicija. Ekstradicijos samprata ir formos. Ekstradicijos sąlygos pagal Lietuvos tarptautines sutartis (1957 m. Europos Tarybos ekstradicijos konvencija ir dvišalės Lietuvos tarpvalstybinės sutartys) ir Lietuvos baudžiamuosius įstatymus.

Asmens perdavimas. Asmens perdavimo sąvoka. Asmens perdavimas *ad hoc* ir nuolat veikiančiam Tarptautiniam baudžiamajam teismui (1998 m. Romos Tarptautinio baudžiamojo teismo statutas). Asmens perdavimo ir ekstradicijos skiriamieji bruožai.

II skyrius. Baudžiamosios atsakomybės pagrindai

3 tema. Nusikaltimas ir baudžiamasis nusižengimas

Nusikalstamos veikos samprata ir rūšys. Nusikaltimo sąvoka. Nusikaltimo požymiai. Nusikaltimų klasifikacija ir jos baudžiamoji teisinė reikšmė.

Baudžiamojo nusižengimo sąvoka. Baudžiamojo nusižengimo požymiai. Nusikaltimo ir baudžiamojo nusižengimo atribojimo kriterijai.

Nusikalstamos veikos atribojimas nuo kitų teisės pažeidimų (civilinio delikto, administracinio teisės pažeidimo, drausminio nusižengimo).

4 tema. Nusikaltimo ir baudžiamojo nusižengimo (nusikalstamos veikos) sudėtis

Nusikalstamos veikos sudėties samprata. Nusikalstamos veikos sudėtis kaip baudžiamojo įstatymo uždraustos veikos juridinis modelis. Nusikalstama veika ir nusikalstamos veikos sudėtis. Jų santykis.

Nusikalstamos veikos sudėties požymiai. Objektvieji ir subjektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai. Pagrindiniai ir fakultatyvūs nusikalstamos veikos sudėties požymiai, jų reikšmė įrodinėjimo ir nusikalstamos veikos kvalifikavimo procesui.

Nusikalstamos veikos sudėtis ir Baudžiamojo kodekso specialiosios dalies straipsnio dispozicija.

Nusikalstamos veikos sudėties reikšmė baudžiamojoje teisėje. Nusikalstamos veikos sudėtis kaip baudžiamosios atsakomybės pagrindas.

Nusikalstamos veikos sudėčių rūšys. Bendra, rūšinė ir konkreti nusikalstamos veikos sudėtys. Pagrindinė, kvalifikuota ir privilegijuota nusikalstamos veikos sudėtys. Formali ir materialinė nusikalstamos veikos sudėtys.

Nusikalstamų veikų kvalifikavimo samprata. Kvalifikavimo subjektai, baudžiamojo proceso stadijos ir procesiniai dokumentai, kuriuose atsispindi nusikalstamų veikų kvalifikavimas.

5 tema. Nusikalstamos veikos objektyvieji požymiai

Nusikalstamos veikos sudėties objektyviųjų požymių samprata.

Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėtie požymiai, apibūdinantys padarytą veiką ir objektyvieji nusikalstamos veikos sudėtie požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamajon atsakomybėn..

Baudžiamojo įstatymo ginamos vertybės (objektas) kaip objektyvus nusikalstamos veikos sudėties požymis.

Baudžiamojo įstatymo ginamų vertybių sistema. Ideologinės ir bendražmogiškos vertybės. Nusikalstamų veikų sudėtys, saugančios vieną ar kelias vertybes. Pagrindinės, papildomos ir fakultatyvinės baudžiamojo įstatymo ginamos vertybės, jų atribojimas. Baudžiamojo įstatymo ginamų vertybių įtaka nusikalstamų veikų kvalifikavimui.

Pavojinga veika. Pavojingas veikimas, jo formos. Atsakomybės už pavojingą neveikimą sąlygos. Fizinės ir psichinės prievartos įtaka baudžiamajai atsakomybei.

Pavojingi padariniai ir jų reikšmė nusikalstamų veikų kvalifikavimui. Pavojingų padarinių rūšys.

Priežastinis ryšys tarp pavojingos veikos ir pavojingų padarinių, jo nustatymo problemos. Priežastinio ryšio teorijos. Adekvataus priežastingumo teorija. *Conditio sine qua non* priežastinio ryšio teorija.

Asmens trauktino baudžiamajon atsakomybėn amžius kaip objektyvus nusikalstamos veikos sudėties požymis. Reikalavimai amžiui nustatyti baudžiamojoje byloje. Fizinio asmens, nesulaukusio įstatymo reikalaujamo amžiaus, atsakomybė už padarytą pavojingą veiką.

Nusikalstamą veiką padaręs asmuo ir nukentėjusysis. Nusikalstamą veiką padariusio asmens asmenybė. Nusikalstamą veiką padariusio asmens (kaltininko) asmenybės sąvoka, turinys, baudžiamoji teisinė reikšmė. Sociologinė baudžiamosios teisės mokykla ir jos požiūris į kaltininko asmenybę.

Nusikalstamos veikos sudėties objektyvieji fakultatyvūs požymiai ir jų reikšmė nusikalstamų veikų kvalifikavimui. Nusikalstamos veikos dalykas, jo samprata. Nusikalstamos veikos padarymo vieta,

laikas, būdas, priemonės, įrankiai bei aplinkybės, jų samprata. Specialaus nusikalstamos veikos subjekto požymiai ir jų reikšmė įrodinėjimo procesui. Baudžiamojo kodekso specialiosios dalies normos, numatančios specialiuosius subjekto požymius.

Nusikalstamos veikos objektyviųjų požymių aprašymo būdai Baudžiamojo kodekso specialiosios dalies straipsnio dispozicijoje.

Juridinis asmuo kaip baudžiamosios atsakomybės subjektas. Juridinio asmens požymiai. Juridinio asmens baudžiamosios atsakomybės už fizinio asmens padarytą nusikalstamą veiką sąlygos.

6 tema. Nusikalstamos veikos subjektyvieji požymiai

Nusikalstamos veikos subjektyviųjų požymių samprata. Nusikalstamos veikos subjektyviųjų požymių aprašymas BK specialiosios dalies straipsnio dispozicijoje ir jų įrodinėjimas.

Pakaltinamumas kaip fizinio asmens baudžiamosios atsakomybės sąlyga. Nepakaltinamumo sąvoka ir požymiai. Nepakaltinamumo juridinis kriterijus. Intelektualinis ir valinis juridinio kriterijaus momentai. Nepakaltinamumo medicininis kriterijai. Psichiniai sutrikimai ir jų rūšys. Chroniškos psichinės ligos. Laikini psichinės veiklos sutrikimai. Silpnaprotystė ir jos rūšys. Kiti psichinės veiklos sutrikimai. Nepakaltinamumo įrodinėjimas. Asmens pripažinimo nepakaltinamu teisiniai padariniai. Nepakaltinamumo ir neveiksnumo sąvokų atribojimas. Psichinių sutrikimų, pasireiškusių po nusikalstamos veikos padarymo, įtaka žmogaus baudžiamajai atsakomybei.

Ribotas pakaltinamumas. Riboto pakaltinamumo sąvoka ir požymiai. Riboto pakaltinamumo juridinis kriterijus. Riboto pakaltinamumo medicininis kriterijus. Psichiniai sutrikimai ir jų rūšys. Chroniškos psichinės ligos. Laikini psichinės veiklos sutrikimai. Silpnaprotystė ir jos rūšys. Kiti psichinės veiklos sutrikimai. Asmens pripažinimo ribotai pakaltinamu pagrindai, tvarka ir teisiniai padariniai.

Kaltės samprata. Kaltės teorijos. Kaltės formos. Kaltės turinys. Kriterijai, kuriais remiantis konstruojamos kaltės formos. Kaltės įrodinėjimas. Objektyviųjų požymių reikšmė įrodinėjant kaltę.

Tyčinė kaltės forma. Tiesioginė tyčia ir jos sudėtinės dalys. Tyčios apibrėžimas formalioje bei materialioje nusikalstamos veikos sudėtyje. Netiesioginė tyčia ir jos struktūra.

Apibrėžta ir neapibrėžta tyčia. Nusikalstamų veikų kvalifikavimas esant apibrėžtai tyčiai. Nusikalstamų veikų kvalifikavimas esant neapibrėžtai tyčiai. Išankstinė ir staiga kilusi tyčia. Afektinė tyčia.

Neatsargi kaltės forma. Neatsargios kaltės rūšys. Nusikalstamas pasitikėjimas ir jo struktūra. Nusikalstamo pasitikėjimo atribojimas nuo tyčinės kaltės formos. Nusikalstamas nerūpestingumas. Jo struktūra ir įrodinėjimo problemos. Atsakomybės už neatsargias nusikalstamas veikas ypatumai.

Dviguba (mišri) kaltės forma.

Kazusas. Jo atribojimas nuo tyčios ir neatsargumo. Kazuso teisiniai padariniai.

Kaltės klausimas esant juridinio asmens baudžiamajai atsakomybei.

Klaida. Juridinė klaida. Faktinė klaida. Klaidų įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei.

Baudžiamosios atsakomybės ypatumai už nusikalstamas veikas, padarytas apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų. Fiziologinio girtumo sąvoka. Fiziologinio girtumo formos ir jų įtaka atsakomybei. Patologinis girtumas. Fiziologinio ir patologinio girtumų atribojimas. Apsvaigimo nuo narkotinio, psichotropinio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų samprata ir įtaka baudžiamajai atsakomybei.

Subjektyvieji nusikalstamos veikos sudėties fakultatyvūs požymiai ir jų reikšmė nusikalstamų veikų kvalifikavimui bei įrodinėjimui. Motyvas, jo samprata. Motyvų rūšys. Tikslas, jo samprata.

7 tema. Baudžiamąją atsakomybę šalinančios aplinkybės

Baudžiamąją atsakomybę šalinančių aplinkybių samprata ir rūšys.

Būtinoji gintis kaip žmogaus teisė. Būtinoji gintis ir jos teisėtumo sąlygos. Sąlygos, susijusios su kėsanimusi. Kėsanimosi pavojingumas. Kėsanimosi pavojingumo įtaka būtiniosios ginties teisei. Kėsanimosi akivaizdumas. Kėsanimosi realumas. Reikalavimai keliami gynybai. Jų turinys.

Būtiniosios ginties ribų peržengimas ir jo reikšmė asmens baudžiamajai atsakomybei. Besikėsinančiam padaromos žalos dydis ir jo baudžiamasis teisinis vertinimas.

Tariamoji gintis. Asmens veiksmų baudžiamojo teisinio vertinimo aspektai esant tariamajai ginčiai.

Asmens, padariusio nusikalstamą veiką, sulaikymo ir žalos jam padarymo teisėtumo sąlygos. Sąlygos, susijusios su nusikalstamos veikos padarymu. Jų turinys. Sąlygos, susijusios su žalos padarymu. Jų turinys. Asmens, padariusio nusikalstamą veiką, sulaikymo ir žalos jam padarymo teisėtumo sąlygų

pažeidimo įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei. Asmens, padariusio nusikalstamą veiką, sulaikymas ir būtinoji gintis. Asmens, padariusio nusikalstamą veiką, sulaikymas kaip baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso institutas. Jų skiriamieji bruožai.

Būtinasis reikalingumas ir jo teisėtumo sąlygos. Sąlygos, susijusios su pavojaus grėsme. Jų turinys. Sąlygos, susijusios su pavojaus pašalinimu. Jų turinys. Būtinąjį reikalingumą santykis su būtina gintimi ir profesinių pareigų vykdymu. Būtinąjį reikalingumą teisėtumo sąlygų pažeidimas ir įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei.

Profesinių pareigų vykdymas ir jo teisėtumo sąlygos. Profesinės pareigos samprata. Teisiniai aktai, reglamentuojantys asmens, vykdančio profesines pareigas, veiklą. Subjekto, turinčio pareigą veikti didesnio pavojaus sąlygomis, problema. Profesinių pareigų vykdymo santykis su būtina gintimi, būtinuoju reikalingumu ir asmens, padariusio nusikalstamą veiką, sulaikymu kaip baudžiamąją atsakomybę šalinančiomis aplinkybėmis. Profesinių pareigų vykdymo teisėtumo sąlygų pažeidimas ir įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei.

Teisės saugos institucijos užduoties vykdymas ir jo teisėtumo sąlygos. Teisės saugos institucijų samprata ir rūšys. Nusikalstamą veiką imituojančio elgesio modelio samprata ir jo sankcionavimas. Teisės saugos institucijos užduoties ribų peržengimas ir įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei.

Įsakymo vykdymas ir jo teisėtumo sąlygos. Žinomi nusikalstamo įsakymo, potvarkio ar nurodymo samprata ir jų nevykdymo teisiniai padariniai. Įsakymo vykdymo teisėtumo sąlygų pažeidimas ir įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei.

Pateisinama profesinė ar ūkinė rizika ir jos teisėtumo sąlygos. Pateisinamos profesinės ar ūkinės rizikos samprata. Pateisinamos profesinės ar ūkinės rizikos teisėtumo sąlygų pažeidimas ir įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei.

Mokslinis eksperimentas ir jo teisėtumo sąlygos. Teisėto mokslinio eksperimento samprata. Mokslinio eksperimento draudžiamumas. Įstatymo numatytos išimtys dėl mokslinio eksperimento draudžiamumo. Mokslinio eksperimento teisėtumo sąlygų pažeidimas ir įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei.

Nukentėjusiojo sutikimas ir jo baudžiamojo teisinio vertinimo aspektai. Nukentėjusiojo sutikimo dėl gyvybės atėmimo baudžiamojo teisinio vertinimo aspektai. Nukentėjusiojo sutikimo dėl sveikatos sutrikdymo baudžiamojo teisinio vertinimo aspektai. Nukentėjusiojo sutikimo dėl turto sunaikinimo ar sugadinimo baudžiamojo teisinio vertinimo aspektai.

8 tema. Nusikalstamos veikos stadijos

Nusikalstamos veikos stadijų samprata ir rūšys.

Tyčios iškėlimo aikštėn samprata ir atribojimas nuo rengimosi padaryti nusikaltimą bei nuo baigtinės nusikalstamos veikos. Baudžiamoji atsakomybė už tyčios iškėlimą aikštėn.

Rengimasis padaryti nusikaltimą ir jo baudžiamumas. Rengimosi sąvoka ir požymiai. Rengimosi padaryti nusikaltimą kvalifikavimas.

Pasikėsėjimas padaryti nusikalstamą veiką. Pasikėsėjimo sąvoka ir požymiai. Baigtinis ir nebaigtinis pasikėsėjimas. Pasikėsėjimo atribojimas nuo rengimosi padaryti nusikaltimą ir baigtinės nusikalstamos veikos.

Savanoriškas atsisakymas pabaigti nusikalstamą veiką. Savanoriško atsisakymo požymiai. Savanoriškumo samprata. Atsisakymo motyvų reikšmė. Nusikalstamos veikos stadijos, kurioms esant galimas savanoriškas atsisakymas. Atsisakymas pakartoti pasikėsėjimą ir jo teisiniai padariniai. Savanoriško atsisakymo pabaigti nusikalstamą veiką teisiniai padariniai.

Aktyvi atgaila. Aktyviosios atgailos sąvoka, požymiai ir atribojimas nuo savanoriško atsisakymo pabaigti nusikalstamą veiką. Aktyvios atgailos teisiniai padariniai.

9 tema. Kelių asmenų dalyvavimas padarant nusikalstamą veiką ir jo baudžiamasis teisinis vertinimas

Kelių asmenų dalyvavimo padarant nusikalstamą veiką teisiškai reikšmingos formos.

Bendrininkavimo samprata. Objektīvūs ir subjektīvūs bendrininkavimo požymiai. Kelių asmenų dalyvavimas. Veikos bendrumas. Priežastinis ryšys tarp bendrininkų veiksmų ir nusikalstamo rezultato. Vieningų pasekmių kilimas. Susitarimas ir tyčios bendrumas.

Bendrininkų rūšys. Vykdytojas, jo požymiai. Organizatorius ir kurstytojas, jų požymiai bei atribojimas. Padėjėjas, jo požymiai. Bendrininkų veiksmų kvalifikavimas.

Bendrininko ekscesas. Bendrininko eksceso sąvoka ir požymiai. Bendrininkų atsakomybė esant bendrininko (-ų) ekscesui.

Tarpinis nusikalstamos veikos vykdymas. Jo esmė. Nusikalstamos veikos padaryme dalyvavusių asmenų baudžiamosios atsakomybės ypatumai esant tarpiniam jos vykdymui.

Bendrininkavimo formos. Paprastas ir sudėtinis bendrininkavimas. Jų charakteristika ir baudžiamoji teisinė reikšmė. Bendrininkavimas be išankstinio susitarimo. Bendrininkavimas iš anksto susitarus. Šių bendrininkavimo formų charakteristika ir baudžiamoji teisinė reikšmė. Bendrininkų grupė. Šios bendrininkavimo formos skiriamieji požymiai ir baudžiamoji teisinė reikšmė. Organizuota grupė. Organizuotos grupės sąvoka, požymiai ir baudžiamoji teisinė reikšmė. Organizuotos grupės ir bendrininkų grupės atribojimas. Nusikalstamas susivienijimas. Nusikalstamo susivienijimo sąvoka, rūšys ir skiriamieji bruožai. Nusikalstamo susivienijimo ir organizuotos grupės atribojimas. Nusikalstamo susivienijimo kaip bendrininkavimo formos baudžiamoji teisinė reikšmė.

Savanoriškas atsisakymas pabaigti nusikalstamą veiką esant bendrininkavimui. Vykdytojo (-jų) savanoriškas atsisakymas pabaigti nusikalstamą veiką. Padėjėjo savanoriškas atsisakymas pabaigti nusikalstamą veiką. Kurstytojo savanoriškas atsisakymas pabaigti nusikalstamą veiką. Organizatoriaus savanoriškas atsisakymas pabaigti nusikalstamą veiką.

Prisidėjimo prie nusikalstamos veikos samprata, požymiai ir formos. Nepranešimas apie nusikaltimą. Nusikaltimo ar nusikaltimą padariusios asmens slėpimas. Nusikalstamu būdu gauto turto įgijimas arba realizavimas. Prisidėjimo prie nusikalstamos veikos ir bendrininkavimo skiriamieji bruožai.

10 tema. Nusikalstamų veikų daugėtas

Nusikalstamų veikų daugėto samprata ir požymiai. Nusikalstamų veikų daugėto formos: idealioji ir realioji (pakartotinumai) nusikalstamų veikų sutaptys.

Pavienės nusikalstamos veikos samprata ir požymiai. Pavienės nusikalstamos veikos rūšys. Trunkama nusikalstama veika, jos skiriamieji bruožai. Tęstinė nusikalstama veika, jos skiriamieji bruožai. Pavienė nusikalstama veika su alternatyviais veiksmais, jos skiriamieji bruožai. Pavienės nusikalstamos veikos atribojimas nuo nusikalstamų veikų daugėto.

Idealiosios nusikalstamų veikų sutapties samprata, požymiai bei baudžiamoji teisinė reikšmė. Realiosios nusikalstamų veikų sutapties samprata, požymiai bei baudžiamoji teisinė reikšmė. Idealiosios ir realiosios nusikalstamų veikų sutapčių atribojimas.

Nusikalstamų veikų pakartotinumai pagal 1961 m. ir 2000 m. Lietuvos Baudžiamuosius kodeksus. Pakartotinumų sąvoka ir požymiai. Nusikalstamos veikos pripažinimo pakartotinė baudžiamieji teisiniai padariniai pagal 1961 m. ir 2000 m. Lietuvos Baudžiamuosius kodeksus. Nusikalstamų veikų pakartotinumų santykis su nusikalstamų veikų idealia ir realia sutaptimis.

11 tema. Nusikaltimų recidyvas

Nusikaltimų recidyvo samprata, požymiai ir įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei. Faktinis ir legalus recidyvai. Bendras ir specialus nusikaltimų recidyvas. Jų baudžiamoji teisinė reikšmė. Nusikaltimų recidyvo, nusikaltimų pakartotinumų ir nusikaltimų sutapties santykis.

Pavojingo recidyvo samprata, požymiai ir įtaka asmens baudžiamajai atsakomybei. Asmens pripažinimo pavojingu recidyvistu pagrindai ir tvarka. Asmens pripažinimo pavojingu recidyvistu galios netekimas.

12 tema. Baudžiamųjų teisės normų konkurencija

Normų konkurencijos samprata ir atsiradimo priežastys. Baudžiamosios teisės normų kolizijos samprata. Normų konkurencijos ir normų kolizijos skiriamieji bruožai.

Baudžiamosios teisės normų konkurencijos rūšys. Bendrosios ir specialiosios normų konkurencija ir jos įveikimas. Kelių specialiųjų normų konkurencija ir jos įveikimas. Nusikalstamos veikos sudėties kvalifikuotų požymių tarpusavio konkurencija ir jos įveikimas. Kvalifikuotų ir privilegijuotų nusikalstamų veikų tarpusavio konkurencija ir jos įveikimas.

Visumos ir dalies konkurencija ir jos įveikimas.

III skyrius. Nusikalstamų veikų padarymo teisinės pasekmės

13 tema. Baudžiamoji atsakomybė ir baudžiamoji politika

Nusikalstamų veikų padarymo teisinių pasekmių rūšys pagal LR BK.

Baudžiamosios atsakomybės samprata. Baudžiamosios atsakomybės formos.

Baudžiamoji atsakomybė ir baudžiamasis teisinis santykis. Baudžiamoji atsakomybė ir kardamosios priemonės. Baudžiamosios atsakomybės turinys.

Baudžiamosios atsakomybės pradžia, realizavimas ir pabaiga.

Baudžiamoji atsakomybė ir bausmė, jų tarpusavio santykis.

Nepilnamečių baudžiamosios atsakomybės ypatumų paskirtis.

Baudžiamosios politikos samprata. Baudžiamoji politika ir jos pagrindinės tendencijos po 1990 metų bei po naujojo LR BK priėmimo ir įsigaliojimo.

14 tema. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės

Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės samprata, juridinė prigimtis. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės skiriamieji požymiai.

Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės rūšys BK bendrojoje dalyje. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindai. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės teisiniai padariniai. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės atirbojimas nuo atleidimo nuo bausmės. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės teisės saugos institucijų praktikoje.

Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika praranda pavojingumą. Jo taikymo pagrindai ir teisinės pasekmės.

Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės kaltininkui ir nukentėjusiam asmeniui susitaikius. Atleidimo taikymo pagrindai bei teisiniai padariniai.

Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės dėl veikos mažareikšmiškumo. Šios atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės rūšies taikymo pagrindai ir teisiniai padariniai.

Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės dėl laidavimo. Šios atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės rūšies taikymo pagrindai, tvarka ir teisiniai padariniai.

Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės esant atsakomybę lengvinančių aplinkybių. Šios atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės rūšies taikymo pagrindai ir teisiniai padariniai.

Nepilnamečių atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės taikymo pagrindai, tvarka ir padariniai. Auklėjamojo poveikio priemonės, taikomos nepilnamečiams, atleistiems nuo baudžiamosios atsakomybės.

Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės rūšys, numatytos BK specialiojoje dalyje.

15 tema. Bausmės sąvoka ir paskirtis

Bausmės samprata ir skiriamieji bruožai. Bausmė ir administracinė nuobauda. Bausmė ir procesinės prievartos priemonės. Bausmė ir drausminio poveikio priemonė. Bausmė ir civilinėje teisėje numatytos poveikio priemonės. Bausmė ir baudžiamojo poveikio priemonės. Bausmių įtaka nusikalstamumo kontrolei.

Baudžiamosios teisės mokyklos ir bausmės teorijos. Bausmės paskirtis (tikslai). Bausmės bendroji ir specialioji prevencijos. Nubaudimas kaip bausmės paskirtis. Nuteistųjų resocializacija kaip bausmės tikslas. Teisingumo principo kaip bausmės tikslo samprata ir įgyvendinimas.

Tarptautinės normos ir bausmės tikslai. Tarptautinės normos dėl bausmių ir žmogaus teisių bei laisvių užtikrinimo jas atliekant. Tarptautinių normų įtaka įstatymų raidai Lietuvoje.

Baudžiamosios teisės ir bausmių vykdymo teisės santykis. Bausmių vykdymo kodeksas. Jo paskirtis ir reguliavimo dalykas.

16 tema. Bausmių sistema ir bausmių rūšys

Bausmių sistemos sąvoka. Bausmių sistemos skiriamieji bruožai pagal 1961 m. ir 2000 m. Lietuvos baudžiamuosius kodeksus.

Bausmių išdėstymo principai BK. BK specialiosios dalies straipsnių sankcijos konstravimo principai. Bausmės fiziniams ir juridiniams asmenims. Bausmės pilnamečiams ir nepilnamečiams asmenims.

Viešųjų teisių atėmimas. Šios bausmės esmė ir vieta bausmių sistemoje. Bausmės laikas ir nubaudimo elementai. Šios bausmės skyrimas. Viešųjų teisių atėmimas teismų praktikoje.

Teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimas. Šios bausmės vieta bausmių sistemoje. Bausmės esmė, terminai ir nubaudimo elementai. Teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla skyrimas. Bausmės laiko skaičiavimas. Teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimas teismų praktikoje.

Viešieji darbai. Šios bausmės vieta bausmių sistemoje. Bausmės esmė, terminas ir nubaudimo elementai. Viešųjų darbų skyrimas. Bausmės laiko skaičiavimas. Viešųjų darbų pakeitimas kitomis bausmėmis. Viešųjų darbų skyrimo nepilnamečiams ypatumai. Viešieji darbai teismų praktikoje.

Bauda. Baudos vieta bausmių sistemoje. Šios bausmės esmė. Baudos dydis ir jo nustatymas. Nubaudimo elementai. Baudos skyrimas ir jos atlikimo laikas. Baudos ieškojimo tvarka. Baudos pakeitimas kitomis bausmėmis. Baudos skyrimo nepilnamečiams ypatumai. Bauda teismų praktikoje.

Laisvės apribojimas. Šios bausmės esmė ir vieta bausmių sistemoje. Laisvės apribojimo bausmės terminas ir nubaudimo elementai. Šios bausmės skyrimas ir bausmės laiko skaičiavimas. Įpareigojimai ir draudimai nuteisus laisvės apribojimu. Laisvės apribojimo atribojimas nuo bausmės vykdymo atidėjimo. Laisvės apribojimo pakeitimas kitomis bausmėmis. Laisvės apribojimas teismų praktikoje.

Areštas. Šios bausmės vieta bausmių sistemoje. Arešto esmė, terminai ir nubaudimo elementai. Šios bausmės skyrimas. Bausmės laiko skaičiavimas. Asmenų kategorijos, kurioms neskiriamas areštas. Arešto skyrimo nepilnamečiams ypatumai. Areštas teismų praktikoje.

Laisvės atėmimas. Laisvės atėmimo rūšys. Terminuotas laisvės atėmimas. Laisvės atėmimas iki gyvos galvos. Terminuoto laisvės atėmimo vieta bausmių sistemoje. Šios bausmės esmė, terminas ir nubaudimo elementai. Terminuoto laisvės atėmimo bausmės skyrimas. Terminuoto laisvės atėmimo bausmės atlikimas. Institucijos, vykdančios terminuotą laisvės atėmimo bausmę. Laisvės atėmimo įstaigos ir jų rūšys. Nuteistųjų paskirstymo į laisvės atėmimo įstaigas kriterijai. Nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmę kalėjimuose, kategorijos. Nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmę pataisos namuose, kategorijos. Bausmės atlikimo kalėjimuose ir pataisos namuose sąlygos. Šių nuteistųjų teisinė padėtis. Nuteistųjų perkėlimas iš kalėjimo į pataisos namus. Bausmės laiko skaičiavimas. Terminuoto laisvės atėmimo skyrimo nepilnamečiams ypatumai. Laisvės atėmimas teismų praktikoje.

Juridinio asmens veiklos apribojimas. Šios bausmės esmė, tikslai ir nubaudimo elementai.

Juridinio asmens likvidavimas. Šios bausmės esmė, tikslai ir nubaudimo elementai.

17 tema. Baudžiamojo poveikio ir auklėjamojo poveikio priemonės ir jų skyrimas

Baudžiamojo poveikio priemonių samprata. Baudžiamojo poveikio priemonių atribojimas nuo bausmės.

Baudžiamojo poveikio priemonių paskirtis. Baudžiamojo poveikio priemonių skyrimas.

Baudžiamojo poveikio priemonių rūšys, jų samprata, nubaudimo elementai. Uždraudimas naudotis specialia teise. Turtinės žalos atlyginimas ar pašalinimas. Nemokami darbai. Įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą.

Baudžiamojo poveikio priemonių keitimas. Baudžiamojo poveikio priemonių nevykdymo pasekmės.

Turto konfiskavimas. Jo samprata. Turto konfiskavimas 1961 ir 2000 m. Lietuvos baudžiamuosiuose kodeksuose. Turto konfiskavimo sąlygų ir tvarkos pagal šiuos kodeksus skiriamieji bruožai. Konfiskuotino turto samprata. Turto konfiskavimo skyrimas. Turto konfiskavimas iš trečiųjų asmenų.

Auklėjamojo poveikio priemonių samprata ir teisinė prigimtis. Auklėjamojo poveikio priemonių skyrimo pagrindai ir tvarka. Auklėjamojo poveikio priemonių nevykdymo pasekmės.

Auklėjamojo poveikio priemonių rūšys.

Įspėjimas. Įspėjimo samprata ir turinys. Šios auklėjamojo poveikio priemonės savarankiškumas.

Turtinės žalos atlyginimas arba jos pašalinimas. Turtinės žalos atlyginimo arba jos pašalinimo samprata ir skyrimo sąlygos. Turtinės žalos atlyginimo arba jos pašalinimo terminai.

Nemokami auklėjamojo pobūdžio darbai. Nemokamų auklėjamojo pobūdžio darbų skyrimo ir vykdymo sąlygos.

Atidavimas tėvams arba kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie rūpinasi vaikais, ugdyti ir prižiūrėti. Šios auklėjamojo poveikio priemonės terminai, skyrimo pagrindai ir sąlygos. Jos savarankiškumas.

Elgesio apribojimas. Šios auklėjamojo poveikio priemonės terminai, turinys ir vykdymo sąlygos. Nepilnamečiui skiriami įpareigojimai ir draudimai. Jų turinys. Elgesio apribojimo savarankiškumas. Atidavimas į specialiąją auklėjimo įstaigą. Šios auklėjimo priemonės terminai. Aplinkybės, turinčios įtaką termino nustatymui. Atidavimo į specialiąją auklėjimo įstaigą savarankiškumas.

18 tema. Bausmės skyrimas

Bendrieji bausmių skyrimo pradmenys. Aplinkybės, į kurias teismai atsižvelgia, skirdami bausmę. Įstatymo sankcijos reikšmė skiriant bausmę. Bendrosios dalies nuostatų reikšmė skiriant bausmę. Nusikalstamos veikos pobūdis ir jo įtaka bausmės skyrimui. Kaltininko asmenybė ir jos įtaka bausmės dydžiui. Įstatymo nuostatų ir teismo nuožiūros santykis skiriant bausmę. Teisingos bausmės samprata.

Atsakomybę lengvinančios aplinkybės ir jų įtaka bausmei. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės ir jų įtaka bausmei.

Bausmės skyrimas pripažinus kaltę.

Bausmės skyrimas nusikalstamos veikos bendrininkams.

Bausmės skyrimas už parengtinę nusikalstamą veiklą.

Bausmės skyrimas pirmą kartą teisiamam asmeniui.

Bausmės skyrimas esant recidyvui.

Švelnesnės, negu numatyta įstatyme, bausmės skyrimas. Tokios bausmės skyrimo pagrindai ir būdai.

Bausmės skyrimas už kelias nusikalstamas veikas. Bausmės skyrimo pagrindai ir etapai. Galutinės subendrintos bausmės skyrimas. Bausmių subendrinimo būdai. Subendrintos bausmės skyrimas paskyrus skirtingų rūšių bausmes už pavienes nusikalstamas veikas. Bausmių keitimo taisyklės.

Bausmės skyrimas kai neatlikus bausmės padaroma nauja nusikalstama veika. Bausmės skyrimo pagrindai ir etapai. Subendrintos bausmės skyrimas ir jos ribos. Subendrintos bausmės skyrimas esant skirtingoms nauju ir ankstesniu nuosprendžiais paskirtoms bausmėms. Bausmių keitimo taisyklės.

Kardomojo kalinimo įskaitymas į paskirtą bausmę.

Bausmės skyrimo nepilnamečiams ypatumai.

19 tema. Atleidimas nuo bausmės

Atleidimo nuo bausmės samprata, požymiai ir rūšys.

Bausmės vykdymo atidėjimas. Bausmės vykdymo atidėjimo taikymo sąlygos. Nusikalstamų veikų rūšys, kurias padarius galimas bausmės vykdymo atidėjimas. Bausmės rūšys, kurias paskyrus galimas bausmės vykdymo atidėjimas. Bausmės vykdymo atidėjimo terminai. Bausmės tikslų įtaka bausmės vykdymo atidėjimo taikymui.

Baudžiamojo poveikio priemonės, skiriamos atidedant paskirtos bausmės vykdymą.

Įpareigojimai, skiriami atidedant paskirtos bausmės vykdymą. Įpareigojimų paskirtis. Įpareigojimų rūšys. Įpareigojimu įvykdymo laikas.

Teismo paskirtų įpareigojimų įvykdymo ir teisės pažeidimų nepadarymo teisinės pasekmės. Teismo paskirtų įpareigojimų vykdymo metu padaromų teisės pažeidimų įtaka bausmės vykdymo atidėjimui. Teismo paskirtų įpareigojimų nevykdymo teisinės pasekmės. Teisės pažeidimų per bausmės vykdymo atidėjimo laikotarpį padarymo teisinės pasekmės.

Bausmės vykdymo atidėjimo ypatumai nepilnamečiams.

Atleidimas nuo bausmės dėl ligos. Šios atleidimo nuo bausmės rūšies taikymo pagrindai, sąlygos ir teisinės pasekmės.

Lygtinis atleidimas nuo laisvės atėmimo bausmės prieš terminą ir neatliktos laisvės atėmimo bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme. Šios atleidimo nuo bausmės rūšies taikymo pagrindai ir sąlygos. Reikalavimai, keliami minimaliam laisvės atėmimo bausmės atlikimui, nusikaltimu padarytos turtinės žalos atlyginimui bei elgesiui ir darbui. Įpareigojimai, skiriami asmenims, lygtinai atleistiems nuo bausmės prieš terminą. Aplinkybės, galinčios turėti įtaka įpareigojimų skyrimui. Lygtinio atleidimo nuo laisvės atėmimo bausmės prieš terminą ir neatliktos laisvės atėmimo bausmės dalies pakeitimo švelnesne bausme netaikymas. Asmens, lygtinai atleisto nuo laisvės atėmimo bausmės prieš terminą, teismo paskirtų įpareigojimų įvykdymo ir teisės pažeidimų nepadarymo teisinės pasekmės. Asmens, lygtinai atleisto nuo laisvės atėmimo bausmės prieš terminą, teismo paskirtų įpareigojimų nevykdymo arba teisės pažeidimų padarymo teisinės pasekmės. Asmens, lygtinai atleisto nuo laisvės atėmimo bausmės prieš terminą, arba asmens, kuriam laisvės atėmimo bausmė pakeista švelnesne, per neatliktos bausmės laiką padarytos naujos nusikalstamos veikos teisinės pasekmės.

Lygtinio atleidimo nuo laisvės atėmimo bausmės prieš terminą ir neatliktos laisvės atėmimo bausmės dalies pakeitimo švelnesne bausme taikymo ypatumai nepilnamečiams.

Amnestija. Amnestijos samprata ir teisinė prigimtis. Institucijos, turinčios teisę leisti amnestijos įstatymus. Amnestijos įstatymai išleisti po 1990 metų. Amnestijos akto sprendžiami klausimai. Institucijos taikančios amnestijos aktus. Teistumo skaičiavimas pritaikius amnestiją.

Malonė. Malonės samprata ir teisinė prigimtis. Institucijos, turinčios teisę suteikti malonę. Malonės komisija ir jos įgaliojimai. Malonės akto sprendžiami klausimai.

20 tema. Baudžiamojo įstatymo taikymo senatis

Senaties instituto samprata, skiriamieji bruožai ir rūšys.

Apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senatis. Apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties samprata ir taikymo sąlygos. Laikas, kuriam praėjus negali būti priimtas apkaltinamasis nuosprendis. Laikas, nuo kurio pradedama skaičiuoti senaties eiga. Laikas, iki kurio skaičiuojama senaties eiga. Asmens sulaikymas, įtariant padarius nusikalstamą veiką ir senaties eiga. Kardomosios priemonės paskyrimas ir senaties eiga. Kaltinamasis aktas ir senaties eiga. Senaties eigos sustojimas. Senaties eigos nutrūkimas. Apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties netaikymas.

Apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senatis. Apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senaties samprata ir taikymo sąlygos. Apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senaties termino skaičiavimas. Senaties eigos sustojimas. Senaties eigos nutrūkimas. Sąlygos, kurioms esant apkaltinamasis nuosprendis negali būti vykdomas.

21 tema. Teistumas

Teistumo samprata. Teistumo baudžiamoji teisinė reikšmė.

Teistumo išnykimo sąlygos pavojingiems recidyvistams, atidėjus bausmės vykdymą ir nuteisus už konkrečios kategorijos nusikaltimą.

Teistumo išnykimo terminų skaičiavimas. Teistumo terminų skaičiavimo ypatumai nepilnamečiams.

Teistumas ir naujos nusikalstamos veikos padarymas.

Teistumo sutrumpinimas arba panaikinimas.

Teistumas ir atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės. Teistumas atleidus nuo bausmės.

22 tema. Priverčiamosios medicinos priemonės

Asmenys, kuriems taikomos priverčiamosios medicinos priemonės. Jų taikymo pagrindai.

Priverčiamųjų medicinos priemonių rūšys ir jų taikymo pagrindai. Šių priemonių taikymo terminai.

Priverčiamųjų medicinos priemonių taikymo pratęsimas, rūšies pakeitimas ir jų taikymo panaikinimas.

SPECIALIOJI DALIS

23 tema. Nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai

Nusikaltimų žmoniškumui samprata ir jų rūšys. Atsakomybės už nusikaltimus žmoniškumui teisinis reglamentavimas tarptautinėje teisėje ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame įstatyme.

Genocidas. Genocido samprata ir jo objektyvieji ir subjektyvieji požymiai. Genocido nusikaltimo atribojimas nuo nusikaltimų žmogaus gyvybei, sveikatai ir nuo nusikaltimų, pavojingų žmogaus sveikatai ir gyvybei.

Tarptautinės teisės draudžiamas elgesys su žmonėmis, jo požymiai.

Karo nusikaltimų samprata ir jų rūšys. Karo, ginkluoto tarptautinio konflikto, okupacijos ir aneksijos kaip karo nusikaltimų sudėčių požymių sampratos. Karo nusikaltimų objektyviųjų požymių ir subjektyviųjų požymių bendrieji bruožai. Bendrininkavimas karo nusikaltimuose.

Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymas. Okupuotos valstybės civilių trėmimas. Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimas, kankinimas ar kitoks nežmoniškas elgesys su jais. Tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų turto apsaugos karo metu pažeidimas. Civilių ar karo belaisvių prievartinis panaudojimas prieš ginkluotosiose pajėgose. Saugomų objektų naikinimas ar nacionalinių vertybių grobstymas. Vilkinimas repatrijuoti karo belaisvius. Vilkinimas paleisti internuotus civilius ar trukdymas repatrijuoti kitiems civiliams. Neteisėtas Raudonojo Kryžiaus, Raudonoji Pusmėnulio, Raudonojo Kristalo, Jungtinių Tautų Organizacijos emblemos ar kitos visuotinai pripažintos emblemos (ženklų), ar pavadinimo panaudojimas. Agresija. Draudžiama karo ataka.

Uždraustų karo priemonių naudojimas. Marodieravimas. Šių nusikaltimų objektyvieji ir subjektyvieji požymiai.

24 tema. Nusikaltimai Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai

Nusikaltimų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai samprata ir jų rūšys.

Valstybės perversmas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Šamokslo samprata. Šamokslo organizavimo ir dalyvavimo jame sampratos. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn.. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Valstybės perversmo kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės už valstybės perversmą sąlygos.

Kėsinimasis į Lietuvos Respublikos Prezidento gyvybę. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Kėsinimasis į gyvybę kai veika. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn.. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Šio nusikaltimo atribojimas nuo nusikaltimų žmogaus gyvybei, nusikaltimų žmogaus sveikatai ir nusikaltimų visuomenės saugumui.

Kėsinimasis į kitos valstybės ar tarptautinės viešosios organizacijos atstovo gyvybę. Objektyvieji požymiai. Kitos valstybės atstovo sąvokos turinys. Tarptautinės viešosios organizacijos atstovo sąvokos turinys. Oficialus nukentėjusiojo buvimas Lietuvos Respublikoje kaip objektyvus požymis. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn.. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Šio nusikaltimo atribojimas nuo nusikaltimų žmogaus gyvybei, nusikaltimų žmogaus sveikatai ir nusikaltimų visuomenės saugumui.

Išdavystė. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Perėjimo į priešų pusę bei padėjimo priešui veikti prieš Lietuvos Respubliką sampratos bei galimos formos. Karo ar karo padėties metas kaip būtinas išdavystės objektyvus požymis. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn.. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Padėjimas kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Veiklos, priešiškos Lietuvos Respublikai, samprata. Padėjimo kitai valstybei ar jos organizacijai tokioje veikloje samprata ir galimos formos. Taikos metas kaip būtinas objektyvus požymis. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Atribojimas nuo išdavystės.

Šnipinėjimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Lietuvos Respublikos valstybės paslaptis kaip šnipinėjimo dalykas. Veikos, sudarančios šnipinėjimą. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn.

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos šnipinėjimo nusikaltimo sudėties požymiai.

Kolaboravimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Bendra kolaboravimo samprata. Laikas kaip būtinas kolaboravimo objektyvus požymis. Veikos, sudarančios kolaboravimą. Kolaboravimo Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Atribojimas nuo išdavystės.

Antikonstitucinių grupių ar organizacijų kūrimas ir veikla. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Organizacijos ir ginkluotos grupės sampratos, tikslai ir veiklos kryptys. Organizacijos ir ginkluotos grupės kūrimas ir dalyvavimas kaip objektyvieji požymiai. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas.

Vieši raginimai smurtu pažeisti LR suverenitetą. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Žodžio laisvė ir jos ribos siekiant politinių tikslų. Suverenumo pažeidimo rūšys. Raginimo samprata, jo turinys bei galimos formos. Raginimo baigtumo momentas. Viešumas kaip nagrinėjamo nusikaltimo objektyvus požymis. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Veikos, sudarančios piktnaudžiavimą oficialiais įgaliojimais. Lietuvos Respublikos interesams prieštaraujančios veikos kaip įrodinėtino požymio turinys. Didelė žala kaip įrodinėtinas objektyvus požymis. Didelės žalos atsiradimo pavojus kaip nusikalstama pasekmė. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Neteisėtas disponavimas informacija, kuri yra valstybės paslaptis. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Valstybės paslaptis kaip nusikaltimo dalykas. Paslapties neteisėto įgijimo, perleidimo ir laikymo sampratos, jų baigtumo momentai. Šio nusikaltimo atribojimas nuo šnipinėjimo. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Valstybės paslapties atskleidimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Valstybės paslapties atskleidimo samprata: veikos, padarinių ir priežastinio ryšio požymių visuma. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Valstybės paslapties atskleidimo atribojimas nuo šnipinėjimo.

Valstybės paslapties praradimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Praradimo samprata, jo rūšys ir baigtumo momentai. Subjektas ir jo specialieji požymiai. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Valstybės simbolių išniekinimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Valstybės simboliai kaip šio nusikaltimo dalykas. Valstybės simbolių išniekinimo būdai. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Užsienio valstybės ar tarptautinės viešosios organizacijos simbolių išniekinimas ir jo požymiai.

25 tema. Nusikaltimai žmogaus gyvybei

Gyvybė kaip įstatymo ginama vertybė. Nusikaltimų gyvybei rūšys. Paprasto, kvalifikuoto ir privilegijuoto nužudymo sampratos.

Nužudymas. Nužudymo samprata. Objektvieji požymiai. Gyvybės pradžios ir mirties momentai. Gyvybės atėmimo būdai, priežastinio ryšio nustatymo nužudymų bylose ypatumai. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Nužudymo subjektyvieji požymiai: tyčinė kaltė, apibrėžta ir neapibrėžta tyčia nužudant asmenį. Nužudymo motyvų reikšmė kvalifikuojant nužudymus. Nužudymo, padaryto bendrininkaujant, kvalifikavimo ypatumai. Nužudymo, padaryto peržengiant būtinąsias ginties ribas, kvalifikavimas.

Kvalifikuotas nužudymas. Nužudymą kvalifikuojančių aplinkybių turinys. Mažamečio nužudymas. Bejėgiškos būklės žmogaus nužudymas. Savo artimo giminaičio ar šeimos nario nužudymas. Nėščios moters nužudymas. Dviejų ar daugiau žmonių nužudymas. Nužudymas kankinant ar kitaip itin žiauriai. Nužudymas kitų žmonių gyvybei pavojingu būdu. Nužudymas dėl chuliganiškų paskatų. Nužudymas dėl savanaudiškų paskatų. Nužudymas dėl nukentėjusio asmens tarnybos ar piliečio pareigų vykdymo. Nužudymas siekiant nuslėpti kitą nusikaltimą. Nužudymas siekiant įgyti nukentėjusio asmens organą, audinį ar ląsteles transplantavimui.

Privilegijuoti nužudymai. Nužudymas labai susijaudinus. Objektvieji požymiai. Afekto samprata. Nukentėjusiojo neteisėtas ar itin įžeidžiantis poelgis kaip priežastis, sukelianti afektą. Laiko tarpo tarp nukentėjusiojo neteisėto ar itin įžeidžiančio poelgio ir nužudymo reikšmė. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Nužudymo labai susijaudinus atribojimas nuo būtinąsias ginties ribų peržengimo.

Naujagimio nužudymas. Objektvieji požymiai. Naujagimis kaip nukentėjusysis. Gimdymo nulemta motinos būseną kaip privilegijuojanti aplinkybė. Priežastingumo grandinės specifika: priežastinis ryšis tarp gimdymo nulemtos būsenos ir veikos, tarp veikos ir naujagimio mirties. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: specifinė motinos psichinė būklė, kaltė ir jos turinys. Kitų asmenų, kartu su motina dalyvavusių naujagimio nužudyme, veikos kvalifikavimas.

Neatsargus gyvybės atėmimas. Objektvieji požymiai. Gyvybės atėmimas kaip veika ir kaip pasekmė. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai. Neatsargumo atimant gyvybę turinys. Gyvybės atėmimo dėl neatsargumo kvalifikuojantys požymiai. Juridinio asmens atsakomybė už gyvybės atėmimą dėl neatsargumo.

Sukurstymas nusižudyti ar privedimas prie savižudybės. Objektvieji požymiai. Sukurstymas kaip veika ir kaip pasekmė. Žiaurus ir klastingas elgesys kaip privedimo prie savižudybės būdas. Nusikalstamų padarinių turinys. Priežastinio ryšio nustatymo ypatumai. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Sukurstymo nusižudyti ar privedimo prie savižudybės atirbojimas nuo nužudymo bei nuo neatsargaus gyvybės atėmimo.

Padėjimas nusižudyti. Objektvieji požymiai. Beviltiškai sergančio asmens samprata. Padėjimas nusižudyti kaip veika ir kaip pasekmė. Tokio asmens prašymas padėti nusižudyti kaip būtinas nusikaltimo požymis. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn..

Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Padėjimo nusižudyti atirbojimas nuo nužudymo.

26 tema. Nusikaltimai žmogaus sveikatai

Sveikata kaip baudžiamojo įstatymo ginama vertybė. Nusikaltimų žmogaus sveikatai rūšys. Sveikatos sutrikdymo samprata ir jų klasifikavimas pagal sunkumo laipsnį bei kaltės formą. Sveikatos sutrikdymo kvalifikavimas, atsižvelgiant į atsiradusias pasekmes ir kaltės formą bei rūšį. Apibrėžtos ir neapibrėžtos tyčios įtaka kvalifikavimui. Sveikatos sutrikdymo atirbojimas nuo pasikėsینimo nužudyti. Sveikatos sutrikdymas kaip kitų nusikaltimų sudėčių požymis.

Sunkus sveikatos sutrikdymas ir jo objektvieji bei subjektyvieji požymiai. Sunkaus sveikatos sutrikdymo kvalifikuojantys požymiai.

Nesunkus sveikatos sutrikdymas ir jo objektvieji bei subjektyvieji požymiai. Nesunkaus sveikatos sutrikdymo kvalifikuojantys požymiai.

Fizinio skausmo sukėlimas ar nežymus sveikatos sutrikdymas ir jų objektvieji bei subjektyvieji požymiai: kvalifikuojantys požymiai.

Privilegiuota sunkaus sveikatos sutrikdymo sudėtis (labai susijaudinus). Baudžiamoji atsakomybė už sveikatos sutrikdymą dėl neatsargumo.

27 tema. Nusikaltimai, pavojingi žmogaus gyvybei ir sveikatai

Nusikaltimų, pavojingų žmogaus gyvybei ir sveikatai, rūšys.

Neteisėtas abortas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Aborto samprata. Norminių aktų reglamentuota abortų atlikimo tvarka. Neteisėtas abortas kaip veika ir kaip pasekmė. Požymiai, rodantys kriminalinį aborto pobūdį. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Neteisėto aborto, sukėlusio moters mirtį arba sveikatos sutrikdymą, kvalifikavimas.

Privertimas daryti abortą. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Privertimas daryti abortą kaip veika ir pasekmė. Baigtumo momentas. Privertimo daryti abortą būdai. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Palikimas be pagalbos, kai gresia pavojus žmogaus gyvybei. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Palikimo be pagalbos samprata. Pavojus kito žmogaus gyvybei ir galimybė padėti kaip būtini nusikaltimo požymiai. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Palikimo be pagalbos, sukėlusio žmogaus mirtį arba sveikatos sutrikdymą, kvalifikavimas.

Grasinimas nužudyti ar sunkiai sutrikdyti žmogaus sveikatą arba žmogaus terorizavimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Bendra grasinimo samprata. Grasinimas nužudyti ar sunkiai sutrikdyti sveikatą kaip veika. Grasinimo realumo ir jo turinio nustatymo problema. Pakankamas pagrindas bijoti grasinimo įvykdymo kaip objektvius požymis. Baigtumo momentas.

Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Žmogaus terorizavimas kaip veika. Grasinimų rūšys, būdingos terorizavimui. Sistemingas bauginimas kaip alternatyvus terorizavimo požymis.

28 tema. Nusikaltimai žmogaus laisvei

Laisvė kaip baudžiamąjo įstatymo ginama vertybė. Fizinė žmogaus laisvė ir jo valios laisvė kaip kėsinišomi objektai. Nusikaltimų laisvei rūšys.

Neteisėtas laisvės atėmimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjo įstatymo saugoma vertybė. Neteisėto laisvės atėmimo samprata, formos, baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuojantys požymiai. Neteisėtas laisvės atėmimas kaip kitų nusikaltimų požymis.

Prekyba žmonėmis. Objektyvieji požymiai. Asmens pardavimo, pirkimo, perleidimo bei įgijimo sampratos ir jų neteisėtumas. Laisvės pažeidimo mechanizmas perleidžiant arba įgyjant žmogų. Nukentėjusiojo sutikimo būti parduotam arba įgytam reikšmė vertinant veiką. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslai.

Žmogaus veiksmų laisvės varžymas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjo įstatymo saugoma vertybė. Žmogaus veiksmų laisvės varžymas kaip nusikalstamas vertimas elgtis prieš savo valią. Neteisėto reikalavimo ir psichinės prievartos turinys. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Santykis su kitais nusikaltimais, kurie pasireiškia kaip vertimas elgtis prieš savo valią.

29 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui

Nusikaltimų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui samprata bei jų rūšys.

Išžaginimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjo įstatymo saugoma vertybė. Lytinio santykiavimo, būdingo išžaginimui, samprata. Fizinės ir psichinės prievartos, būdingos išžaginimui, turinys. Kitokio atėmimo galimybės priešintis samprata. Pasinaudojimas bejėgiškumu kaip išžaginimo požymis. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Kaltininko ir nukentėjusiojo lytis. Išžaginimo subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Išžaginimą kvalifikuojantys požymiai: grupinis išžaginimas, nepilnamečio ir mažamečio išžaginimas.

Seksualinis prievartavimas. Objektyvieji ir subjektyvieji požymiai. Seksualinio prievartavimo panašumas su išžaginimu ir jo atribojimas nuo išžaginimo pagal lytinės aistros tenkinimo požymį.

Privertimas lytiškai santykiauti. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjo įstatymo saugoma vertybė. Privertimas lytiškai santykiauti kaip veika ir pasekmė. Priežastinis ryšis tarp veikos ir pasekmės. Baigtumo momentas. Psichinė prievarta ir pasinaudojimas priklausomumu kaip būdai priversti lytiškai santykiauti arba kitaip tenkinti lytinę aistrą. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Kaltininko ir nukentėjusiojo lytis. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota privertimo lytiškai santykiauti sudėtis. Privertimo lytiškai santykiauti atribojimas nuo išžaginimo ir seksualinio prievartavimo.

Lytinės aistros tenkinimas pažeidžiant nepilnamečio asmens seksualinio apsisprendimo laisvę ir (ar) neliečiamumą. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjo įstatymo saugoma vertybė. Lytinės aistros tenkinimas kaip veika. Jos baigtumo momentas. Atribojimas nuo išžaginimo, seksualinio prievartavimo ar privertimo lytiškai santykiauti. Atribojimas nuo nepilnamečio įtraukimo į prostituciją. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota lytinės aistros tenkinimo pažeidžiant nepilnamečio asmens seksualinio apsisprendimo laisvę ir (ar) neliečiamumą sudėtis. Šios sudėties specialaus subjekto samprata.

Seksualinis priekabiavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjo įstatymo saugoma vertybė. Priekabiavimas kaip veika. Jos baigtumo momentas. Vulgarūs ir panašūs veiksmai, pasiūlymai, užuominos kaip priekabiavimo būdai. Nukentėjusiojo priklausomumas kaip būtinas požymis. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon

atsakomybėn. Kaltininko ir nukentėjusiojo lytis. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Seksualinio priekabiavimo skirtumai nuo privertimo lytiškai santykiauti pasinaudojant priklausomumu.

Mažamečio tvirkinimas. Objektyvieji požymiai. Seksualinis neliečiamumas kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Mažametis kaip tvirkinimo nukentėjusysis. Tvirkinimo samprata ir formos, baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Kaltininko ir nukentėjusiojo lytis. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Tvirkinamųjų veiksmų atribojimas nuo išžaginimo ir kitų lytinių nusikaltimų ir nusižengimų.

30 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai asmens garbei ir orumui

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų asmens garbei ir orumui samprata ir rūšys.

Šmeižimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Informacija, kurios paskleidimas laikytinas šmeižimu. Informacijos paskleidimo samprata. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota šmeižimo sudėtis.

Įžeidimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Žmogaus pažeminimo samprata ir būdai. Viešumas kaip būtinas požymis ir jo samprata. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Įžeidimo baudžiamojo nusižengimo sudėties požymiai. Įžeidimo santykis su šmeižimu ir jų atribojimas

31 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai vaikui ir šeimai

Vaikas ir šeima kaip įstatymo ginamos vertybės. Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų vaikui ir šeimai rūšys.

Vaiko pagrobimas arba vaikų sukeitimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Svetimo vaiko samprata. Vaiko pagrobimo ir vaikų sukeitimo sampratos. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuojantys požymiai.

Vaiko pirkimas arba pardavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Vaiko pardavimo, pirkimo, perleidimo, įgijimo sampratos. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota sudėtis.

Vaiko palikimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Vaikas, negalintis savimi pasirūpinti, kaip nukentėjusysis. Palikimo be būtinos priežiūros samprata. Palikimo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas atsikratyti vaiku. Vaiko palikimo atribojimas nuo pasikėsinimo nužudyti.

Nusikaltimai, pasireiškiantys vaiko įtraukimu į nusikalstamą veiką, apkvaišinimo priemonių vartojimą ir girtavimą. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Įtraukimo samprata ir būdai. Įtraukimo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Vaiko nugirdymas kaip baudžiamasis nusižengimas. Nugirdymo atribojimas nuo sveikatos sutrikdymo.

Vaiko įtraukimas dalyvauti pornografinio pobūdžio renginiuose ir išnaudojimas pornografijai. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Pornografinio pobūdžio renginių ir vaiko įtraukimo juose dalyvauti samprata. Pornografinės produkcijos ir jos gaminimo samprata. Vaiko išnaudojimo pornografinėi produkcijai gaminti samprata. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Piktnaudžiavimas tėvų, globėjų ar rūpintojo arba kitų teisėtų vaiko atstovų teisėmis ir pareigomis. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Piktnaudžiavimo teisėmis ir pareigomis vaikų atžvilgiu samprata. Piktnaudžiavimo būdai: fizinis ar psichinis gniuždymas, palikimas be priežiūros, žiaurus elgesys ir jų sampratos. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Piktnaudžiavimo, sukėlusio vaiko sveikatos sutrikdymą arba mirtį, kvalifikavimas.

Vengimas išlaikyti vaiką. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Teisinė tėvų pareiga išlaikyti vaiką ir jos turinys. Pareigos išlaikyti vaiką vengimo samprata. Teismo

sprendimas, įpareigojantis teikti vaikui paramą, kaip būtina baudžiamosios atsakomybės sąlyga. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

32 tema. Nusikaltimai asmens privataus gyvenimo neliečiamumui

Nusikaltimų asmens privataus gyvenimo neliečiamumui samprata ir jų rūšys.

Neteisėtas asmens būsto neliečiamumo pažeidimas. Objektvieji požymiai. Būsto neliečiamumas kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Įsibrovimo į gyvenamąją patalpą ar saugomą teritoriją samprata, galimi būdai, baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Įsibrovimo į gyvenamąją patalpą ar saugomą teritoriją turto pagrobimo tikslais kvalifikavimas. Veikos kvalifikavimas, kai įsibrovimas padarytas viršijant įgaliojimus.

Asmens susižinojimo neliečiamumo pažeidimas. Objektvieji požymiai. Asmens susižinojimo neliečiamumas kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Neliečiamumo pažeidimo samprata ir formos. Neteisėtumo samprata. Baigtumo momentai. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Veikos kvalifikavimas, kai neliečiamumo pažeidimas padarytas viršijant įgaliojimus. Juridinio asmens atsakomybė už minėtą nusikaltimą.

Neteisėtas informacijos apie asmens privatų gyvenimą rinkimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Informacijos apie asmens privatų gyvenimą turinys. Informacijos rinkimo samprata. Neteisėtumo samprata. Baigtumo momentai. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Veikos kvalifikavimas, kai veika padaryta viršijant įgaliojimus. Juridinio asmens atsakomybė už minėtą nusikaltimą.

Neteisėtas informacijos apie asmens privatų gyvenimą atskleidimas arba panaudojimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Viešo informacijos paskelbimo samprata. Pasinaudojimo informacija samprata. Informacijos panaudojimo kitų asmenų labai samprata. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Veikos kvalifikavimas, kai veika padaryta viršijant įgaliojimus. Juridinio asmens atsakomybė už minėtą nusikaltimą.

33 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai asmens lygiateisiškumui ir sąžinės laisvei

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų asmens lygiateisiškumui ir sąžinės laisvei samprata ir jų rūšys.

Diskriminavimas dėl tautybės, rasės, lyties, kilmės, religijos, ar kitos grupinės priklausomybės. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Diskriminavimo samprata, jo rūšys bei galimos pasireiškimo formos. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Kurstymas prieš bet kokios tautos, rasės, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Kurstymo samprata, rūšys bei galimos pasireiškimo formos. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už kurstymą prieš bet kokios tautos, rasės, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę.

Trukdymas atlikti religines apeigas ar religines iškilmes. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Trukdymo atlikti religines apeigas ar religines iškilmes kaip veika ir pasekmė. Veikos padarymo būdai, baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Atribojimas nuo viešosios tvarkos pažeidimo.

34 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai asmenų rinkimų teisėms ir Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo, Europos Parlamento bei savivaldybių tarybų rinkimų ar referendumų tvarkai

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų asmenų rinkimų teisėms ir Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo, Europos Parlamento bei savivaldybių tarybų rinkimų tvarkai samprata ir jų rūšys.

Trukdymas asmeniui pasinaudoti rinkimų ar referendumo teise. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Trukdymo samprata. Veikos padarymo būdai, baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktingą baudžiamajon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Kiti nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai asmenų rinkimų teisėms, rinkimų ar referendumų tvarkai: rinkimų ar referendumo dokumentų suklastojimas arba suklastoto rinkimų ar referendumo dokumento panaudojimas, neteisingas rinkimų balsų suskaičiavimas, rinkimų ar referendumo dokumento sunaikinimas, sugadinimas, pagrobimas arba paslėpimas ir jo požymiai.

35 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai asmens socialinėms teisėms

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų asmens socialinėms teisėms samprata ir jų rūšys.

Darbo saugos ir darbo sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Darbo apsaugos ir sveikatos apsaugos darbe įstatymai ir kiti norminiai aktai. Darbo saugos ir darbo sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimo samprata ir jų rūšys. Galimybės įvykti nelaimingam atsitikimui žmonėms, avarijai ar kitokiems sunkiems padariniams sukėlimas kaip nusikalstama pasekmė. Priežastinio ryšio tarp veikos ir pasekmės nustatymo ir įrodinėjimo ypatumai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktingą baudžiamajon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Veikos kvalifikavimas, kai Darbo saugos ir darbo sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas realiai sukėlė nelaimingą atsitikimą žmogui ar kitas sunkias pasekmes.

Trukdymas profesinės sąjungos ar jo nario teisėtai veiklai ir jo požymiai.

36 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams

Nuosavybė, turtinės teisės ir turtiniai interesai kaip įstatymo ginamos vertybės. Turtinių nusikaltimų rūšys.

Vagystė. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Vagystė kaip turto pagrobimo rūšis. Turto pagrobimo samprata. Turto kaip vagystės dalyko samprata. Pagrobto turto vertės nustatymas ir jo reikšmė veikos kvalifikavimui. Vagystė kaip nesmurtinio pagrobimo rūšis. Vagystės padarymo būdai. Turtinė žala kaip vagystės padarinys, jos turinys. Vagystės baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktingą baudžiamajon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Vagystės kvalifikavimas esant apibrėžtai ir neapibrėžtai tyčiai. Įsibrovimas į patalpą, saugyklą ar saugomą teritoriją, svetimo turto pagrobimas viešojoje vietoje iš asmens drabužių, rankinės ar kitokio nešulio kaip vagystę kvalifikuojantys požymiai. Didelė pagrobto turto vertė, didelė mokslinė, istorinė ar kultūrinė pagrobto turto reikšmė ir pagrobimas dalyvaujant organizuotoje grupėje kaip vagystę itin kvalifikuojantys požymiai. Nedidelės vertės turto vagystė kaip baudžiamasis nusižengimas. Vagystės pripažinimo mažareikšme galimi pagrindai ir teisinės pasekmės.

Plėšimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Pagrindinė ir papildoma baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Plėšimas kaip smurtinis turto pagrobimas. Vagystės ir plėšimo atribojimas. Fizinis smurtas, grasinimai ar kitoks atėmimas galimybės nukentėjusiajam priešintis kaip turto pagrobimo būdai. Plėšimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktingą baudžiamajon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Plėšimą kvalifikuojantys požymiai. Įsibrovimo į patalpą, nešaunamojo ginklo, peilio ar kito specialiai žmogui sužaloti pritaikyto daikto panaudojimo, šaunamojo ginklo ir sprogmenų panaudojimo, dalyvavimo organizuotoje grupėje sampratos. Didelės vertės ar didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turto plėšimas.

Turto prievartavimas. Objektiveji požymiai. Pagrindinė ir papildoma baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Neteisėtas vertimas suteikti turtinę naudą kaip veikos požymis. Neteisėto vertimo užmaskuoti ir atviri būdai. Turtinės pretenzijos neteisėtumo samprata ir turto prievartavimo atribojimas nuo savavaldžiavimo. Kaltininko siekiamos neteisėtos turtinės naudos rūšys: turto perdavimo, turtinės

teisės suteikimo, turtinės prievolės panaikinimo, kitų turtinio pobūdžio veiksmų ar susilaikymo nuo jų sampratos. Psichinės prievartos, būdingos turto prievartavimui, rūšys bei turinys. Šantažas kaip specifinė turto prievartavimo rūšis. Šantažui būdingo grasinimo turinys. Turto prievartavimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Turto prievartavimą kvalifikuojantys požymiai: fizinio smurto panaudojimas, laisvės atėmimas, turto sunaikinimas ir sugadinimas, didelės turtinės žalos padarymas, didelės vertės ar didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turto prievartavimas, turto prievartavimas dalyvaujant organizuotoje grupėje. Turto prievartavimo atribojimas nuo plėšimo. Turto prievartavimo santykis su nusikaltimais žmogaus gyvybei, sveikatai ir laisvei.

Sukčiavimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Neteisėtai gaunamos turtinės naudos rūšys. Svetimo turto užvaldymo, turtinės teisės įgijimo, turtinės prievolės panaikinimo ir turtinės prievolės išvengimo sampratos. Turtinė žala kaip veikos padariniai ir jos turinys. Apgaulės kaip turtinės naudos gavimo būdo samprata. Apgaulė ir melas, šių sąvokų atribojimas. Aktyvioji ir pasyvioji apgaulė. Piktnaudžiavimas pasitikėjimu kaip apgaulės rūšis. Sukčiavimas, susijęs su poveikiu elektroninių duomenų perdavimo ar apdorojimo procesui. Sukčiavimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Sukčiavimo atribojimas nuo civilinio delikto. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už sukčiavimą. Kvalifikuota sukčiavimo sudėtis.

Turtinės žalos padarymas apgaule. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Neteisėtai gaunamos turtinės naudos turinys. Vengimas atsiskaityti už atliktus darbus, gautas prekes ar suteiktas paslaugas bei vengimas privalomų įmokų kaip veikos požymiai. Turtinė žala kaip nusikalstamos veikos pasekmė, turinys žalos turinys. Apgaulė kaip atsiskaitymų ar privalomų įmokų vengimo būdas. Turtinės žalos padarymo apgaule baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Turtinės žalos padarymas, susijęs su poveikiu elektroninių duomenų perdavimo ar apdorojimo procesui. Turtinės žalos padarymo apgaule atribojimas nuo sukčiavimo išvengiant turtinės prievolės problema. Turtinės žalos padarymo apgaule atribojimas nuo civilinio delikto. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už turtinės žalos padarymą apgaule.

Turto pasisavinimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Svetimas turtas ir svetimos turtinės teisės kaip pasisavinimo dalykai. Kaltininkui patikėto ir kaltininko žinioje esančio turto ir turtinės teisės sampratos. Turto pasisavinimas kaip veika ir kaip pasekmė. Turtinė žala ir jos turinys. Turto pasisavinimo atribojimas nuo vagystės, sukčiavimo, turtinės žalos padarymo apgaule ir radinio pasisavinimo. Turto pasisavinimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Didelės vertės turto ar turtinės teisės arba didelę mokslinę, istorinę ar kultūrinę reikšmę turinčių vertybių pasisavinimas kaip kvalifikuojantis požymis. Nedidelės vertės turto ar turtinės teisės pasisavinimas kaip baudžiamasis nusižengimas. Turto pasisavinimo pripažinimo mažareikšme veika galimi pagrindai ir teisinės pasekmės.

Turto iššvaistymas. Objektiveji požymiai. Iššvaistymo samprata, jo objektyviųjų požymių panašumai bei skirtumai su pasisavinimu. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: tyčinis ir neatsargus turto iššvaistymas. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už turto pasisavinimą ir iššvaistymą. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už turto iššvaistymą.

Neteisėtas naudojimas energija ir ryšių paslaugomis. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Turtas ir paslaugos, tiekiamos vartotojams per tiekimo linijas, kaip nusikaltimo dalykas. Neteisėtas naudojimas per tiekimo linijas tiekiamu turtu kaip veika. Neteisėto naudojimosi būdai: neteisėtas prisijungimas prie tiekimo ar ryšio linijos, teisėto vartotojo skaitiklių rodmenų iškraipymas, kiti neteisėti būdai. Turtinė žala kaip veikos padariniai ir jos turinys. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Didelės turtinės žalos padarymas kaip kvalifikuojantis požymis. Nedidelės turtinės žalos padarymas kaip baudžiamąjį nusižengimo požymis. Neteisėto naudojimosi energija ir ryšių paslaugomis atribojimas nuo vagystės, sukčiavimo išvengiant turtinės prievolės ir civilinio delikto. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą naudojamą energiją ir ryšių paslaugomis.

Nusikalstamu būdu gauto turto įgijimas arba realizavimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Nusikalstamu būdu gauto turto kaip nusikaltimo dalyko samprata. Veikos požymių "įgijimas", "naudojimas" ir "realizavimas" turinys. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Turto didelė vertė ar didelė mokslinė, istorinė ar kultūrinė reikšmė kaip kvalifikuojantis požymis. Nedidelė turto vertė kaip baudžiamojo nusižengimo požymis. Nusikalstamu būdu gauto turto įgijimo arba realizavimo atribojimas nuo bendrininkavimo turtiniuose nusikaltimuose ir baudžiamuosiuose nusižengimuose.

Turto sunaikinimas ar sugadinimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Svetimas turtas kaip nusikaltimo dalykas. Sunaikinimo ir sugadinimo sampratos. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Turto sunaikinimą ar sugadinimą kvalifikuojantys požymiai. Turto sunaikinimas ar sugadinimas kaip baudžiamasis nusižengimas. Turto sunaikinimas ar sugadinimas kaip kitų nusikaltimų sudedamasis požymis. Baudžiamosios atsakomybės už turto sunaikinimą ar sugadinimą dėl neatsargumo sąlygos.

Radinio pasisavinimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Radinio samprata. Pasisavinimo samprata. Baigtumo momentas. Didelė radinio vertė arba didelė mokslinė, istorinė ar kultūrinė reikšmė kaip būtinas nusikaltimo požymis. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

37 tema. Nusikaltimai intelektinei ir pramonei nuosavybei

Nusikaltimų intelektinei ir pramonei nuosavybei samprata, jų rūšys ir atribojimas nuo turtinių nusikalstamų veikų.

Autorystės pasisavinimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Veikos, sudarančios autorystės pasisavinimą. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Privertimas pripažinti bendraautoriumi, autoriaus teisių perėmėju arba atsisakyti autorystės teisių kaip kvalifikuota nusikalstamo autorystės pasisavinimo sudėtis.

Literatūros, mokslo, meno ar kitokio kūrinio neteisėtas atgaminimas, neteisėtų kopijų platinimas, gabenimas ar laikymas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Nusikaltimo dalykas ir jo minimali vertė, būtina baudžiamajai atsakomybei kilti. Veikos ir jų baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už literatūros, mokslo, meno ar kitokio kūrinio neteisėtą atgaminimą, neteisėtų kopijų platinimą, gabenimą ar laikymą.

Informacijos apie autorių teisių ar gretutinių teisių valdymą sunaikinimas arba pakeitimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Informacija kaip nusikaltimo dalykas ir jos turinys. Informacijos sunaikinimas ir sugadinimas kaip nusikalstamos veikos. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslai. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už informacijos apie autorių teisių ar gretutinių teisių valdymą sunaikinimą arba pakeitimą.

Neteisėtas autorių teisių ar gretutinių teisių techninių apsaugos priemonių pašalinimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Apsaugos priemonės, naudojamos autorių teisėms ar gretutinėms teisėms įgyvendinti. Prietaisai, naudojami šioms apsaugos priemonėms pašalinti. Veikos, sudarančios nusikaltimo objektivejią pusę. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslai. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą autorių teisių ar gretutinių teisių techninių apsaugos priemonių pašalinimą.

Pramoninės nuosavybės teisių pažeidimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Pramoninės nuosavybės turinys ir rūšys. Veikos, sudarančios pramoninės nuosavybės teisių pažeidimą. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Baudžiamosios ir civilinės atsakomybės už pramoninės nuosavybės teisių pažeidimą atribojimas. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už pramoninės nuosavybės teisių pažeidimą.

38 tema. Nusikaltimai elektroninių duomenų ir informacinių sistemų saugumui

Nusikaltimų elektroninių duomenų ir informacinių sistemų saugumui samprata ir jų rūšys.

Neteisėtas poveikis elektroniniams duomenims. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Elektroniniai duomenys kaip nusikaltimo dalykas. Veikos ir jų baigtumo momentai. Didelės žalos samprata. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą poveikį elektroniniams duomenims.

Neteisėtas poveikis informacinei sistemai. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Informacinė sistema kaip nusikaltimo dalykas. Veikos ir jų baigtumo momentai. Didelės žalos samprata. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui arba didelę reikšmę valstybės valdymui, ūkiui ar finansų sistemai turinti informacinė sistema kaip kvalifikuojantis požymis. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą poveikį informacinei sistemai.

Neteisėtas elektroninių duomenų perėmimas ir panaudojimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Neviešų elektroninių duomenų samprata. Neteisėtos veikos su neviešais elektroniniais duomenimis. Jų baigtumo momentai. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai. Neteisėto elektroninių duomenų perėmimo ir panaudojimo atribojimas nuo komercinio šnipinėjimo ir komercinės paslapties atskleidimo. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą elektroninių duomenų perėmimą ir panaudojimą.

Neteisėtas prisijungimas prie informacinės sistemos. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Informacinė sistema kaip nusikaltimo dalykas. Veika ir jos baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą prisijungimą prie informacinės sistemos.

Neteisėtas disponavimas įrenginiais, programine įranga, slaptažodžiais, prisijungimo kodais ir kitokiais duomenimis. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Veikos ir jų baigtumo momentai. Įrenginių, programinės įrangos, slaptažodžių, prisijungimo kodų ir kitokių panašių duomenų, tiesiogiai skirtų daryti nusikalstamas veikas, samprata. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys, tikslas. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą disponavimą įrenginiais, programine įranga, slaptažodžiais, prisijungimo kodais ir kitokiais duomenimis.

39 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai ekonomikai ir verslo tvarkai

Verslo tvarka kaip baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Ekonominiai nusikaltimai siaurąja ir plačiąja prasmėmis. Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų ekonomikai ir verslo tvarkai rūšys.

Kontrabanda. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Kontrabandos dalykas. Daiktų gabenimas per valstybės sieną kaip veika. Daiktų nepateikimas muitinės kontrolei ar kitoks jos vengimas kaip kontrabandos požymiai. Kilnojamųjų kultūros vertybių ar antikvarinių daiktų samprata. Kontrabandos baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Kontrabandos vykdytojų ir organizatorių veikų kvalifikavimas. Muitinės ir pasienio pareigūnų dalyvavimo kontrabandoje kvalifikavimas. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Baudžiamosios ir administracinės atsakomybės už kontrabandą atribojimas pagal nusikaltimo dalyko vertę. Uždraustų daiktų ar daiktų, kurių apyvarta apribota, kontrabanda. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už kontrabandą.

Neteisėtas prekių ir produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Prekės ir produkcija kaip nusikaltimo dalykas. Prekių ir produkcijos minimalios vertės dydis kaip būtina baudžiamosios atsakomybės sąlyga. Neišvežimas kaip veika ir jos baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Šio nusikaltimo atribojimas nuo kontrabandos. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą prekių ir produkcijos neišvežimą iš Lietuvos Respublikos.

Namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų ir aparatų jiems gaminti gaminimas, laikymas, ir realizavimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Nusikaltimo dalyko

požymiai. Veikos jų baigtumo momentai. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas. Požymiai, rodantys realizavo tikslo buvimą. Kvalifikuota nusikaltimo sudėtis. Realizavimo tikslo nebuvimas kaip baudžiamojo nusižengimo požymis.

Neteisėtas vertimasis komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Norminiai aktai, reguliuojantys ekonominės veiklos vykdymo tvarką. Ūkinės, komercinės, finansinės ir profesinės veiklos sampratos. Baudžiamosios atsakomybės sąlygos. Veiklos versliškumo ir stambaus masto požymiai. Baigtumo momentas. Šio nusikaltimo atribojimas nuo administracinio nusižengimo. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Asmenys, atsakingi už neteisėtą įmonės veiklą. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Vertimasis uždrausta komercine, ūkine ar profesine veikla kaip kvalifikuota nusikaltimo sudėtis. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą vertimąsi komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla.

Neteisėta įmonės veikla. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Įmonės steigimo dokumentuose nenumatytos veiklos samprata ir jos atribojimas nuo neteisėto vertimosi komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla. Veiklos stambaus masto samprata. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Įmonės, naudojamos neteisėtai veiklai nuslėpti (fiktyvios įmonės), įsteigimas ar vadovavimas jai kaip nusikaltimo sudėtis. Slepamos neteisėtos veiklos samprata ir galimos rūšys. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą įmonės veiklą.

Kitos įmonės prekių ar paslaugų ženklo naudojimo samprata ir požymiai. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Prekių ar paslaugų ženklų samprata ir požymiai. Prekių ir paslaugų ženklo registravimo procedūros. Veikos požymiai. Veikos neteisėtumo samprata. Didelės žalos samprata ir turinys. Priežastinio ryšio nustatymo problemos. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Asmenys, atsakingi už neteisėtą įmonės veiklą naudojant kitos įmonės prekių ar paslaugų ženklą. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Baudžiamojo nusižengimo požymiai. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už kitos įmonės prekių ar paslaugų ženklo naudojimą.

Apgaulingas pareiškimas apie įmonės veiklą. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Veikos požymiai. Valstybės, tarptautinės viešos organizacijos, kreditoriaus, akcininko, kitos įmonės ar asmens suklaudinimas, kaip būtinas nusikaltimo sudėties požymis. Didelės turtinės žalos samprata ir turinys. Priežastinio ryšio nustatymo problemos. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Kredito ar paskolos panaudojimas ne pagal paskirtį. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Kredito ir paskolos požymiai. Veikos požymiai. Kredito ar paskolos nesugrąžinimo laiku nustatymas. Turtinės žalos kreditoriui, laiduotojui ar kitam asmeniui turinys ir susiformavimo mechanizmas. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Asmenys, atsakingi už įmonės gauto kredito ar paskolos panaudojimą ne pagal paskirtį. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Šio nusikaltimo atribojimas nuo sukčiavimo, svetimo turto pasisavinimo ir turto iššvaistymo.

Kreditinis sukčiavimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Kredito, paskolos, subsidijos, laidavimo, garantijos raštų ir kitų kreditinių įsipareigojimų sampratos. Apgaulės samprata ir požymiai. Nusikaltimo baigtumo momento nustatymas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Asmenys, atsakingi už įmonės kredito, paskolos, subsidijos, laidavimo, garantijos raštų ir kitų kreditinių įsipareigojimų gavimą apgaule. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kreditinio sukčiavimo atribojimas nuo sukčiavimo. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė už kreditinį sukčiavimą.

Skolininko nesąžiningumas. Objektvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Skolininko nesąžiningumo rūšys. Favoritizmas išskirtinio kreditoriaus ar kreditorių atžvilgiu kaip skolininko nesąžiningumo rūšis. Sunkios ekonominės padėties, nemokumo ir bankroto sampratos. Išskirtinio kreditoriaus reikalavimo patenkinimo ir užtikrinimo kaip veikų sampratos. Turtinės žalos likusiems kreditoriams samprata ir turinys. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Turto galinčio sudaryti konkursinę masę iššvaistymas kaip skolininko nesąžiningumo rūšis. Veikos, sudarančios šį nusikaltimą. Turtinės žalos kreditoriams turinys. Skolininko nesąžiningumo atribojimas nuo turto pasisavinimo ir turto iššvaistymo bei nusikalstamo bankroto. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už skolininko nesąžiningumą.

Nusikalstamas bankrotas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Sąmoningai blogas įmonės valdymas kaip veika. Bankroto, sukėlusio didelę turtinę žalą kreditoriams, samprata. Nusikalstamo bankroto baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už nusikalstamą bankrotą.

Komercinis šnipinėjimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Komercinė paslaptis kaip nusikaltimo dalykas: samprata ir rūšys. Neteisėtas informacijos rinkimas kaip veika ir galimi rinkimo būdai. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Šnipinėjimo vykdytojų ir užsakovų atsakomybė. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslai.

Komercinės paslapties atskleidimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Atskleidimo samprata ir galimi būdai. Didelė žala kaip nusikalstama pasekmė. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Asmenų, turinčių teisę susipažinti su komercinę paslaptį sudarančia informacija, atsakomybė už komercinės paslapties atskleidimą. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, motyvai. Šio nusikaltimo atribojimas nuo komercinio šnipinėjimo.

40 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai finansų sistemai

Valstybės finansų sistemos funkcionavimas kaip baudžiamųjų įstatymų saugoma vertybė. Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų finansų sistemai rūšys.

Netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimas, laikymas arba realizavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Nusikaltimo dalyko požymiai. Pagaminimo ir realizavimo sampratos ir jų baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota ir privilegijuota nusikaltimo sudėtis. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą arba realizavimą.

Netikrų pašto ženklų, važiavimo ar kitokių bilietų, banderolių ar kitų oficialių žymėjimo ženklų gaminimas, laikymas ar realizavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Nusikaltimo dalyko požymiai. Veikos ir jų baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota nusikaltimo sudėtis.

Netikros elektroninės mokėjimo priemonės gaminimas, tikros elektroninės mokėjimo priemonės klastojimas ar neteisėtas disponavimas elektronine mokėjimo priemone arba jos duomenimis. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Netikros ir suklastotos mokėjimo priemonės, skirtos atsiskaityti ne grynais pinigais, sampratos. Veikos ir jų baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Neteisėtas mokėjimo priemonės ar jos duomenų panaudojimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Mokėjimo priemonės samprata. Veikos ir jų baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Nusikalstamu būdu įgytas turtas kaip nusikaltimo dalykas. Turto nusikalstamos kilmės įrodinėjimo būtinumas. Veikos ir jų baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už šį nusikaltimą.

Prekyba vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Vidinės (viešai neatskleistos informacijos) samprata ir požymiai. Veikos ir jų sampratos. Didelė turtinė žala kaip nusikalstama pasekmė. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį,

trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už šį nusikaltimą.

Manipuliacija vertybinių popierių kaina. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Veika ir pasekmės kaip nusikaltimo požymiai. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už manipuliaciją vertybinių popierių kaina. Šio nusikaltimo atribojimas nuo sukčiavimo.

Mokesčių nesumokėjimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Mokesčių, kurių nesumokėjimas gali užtraukti baudžiamąją atsakomybę, rūšys. Norminiai aktai, reglamentuojantys šių mokesčių mokėjimo tvarką. Veikos požymiai ir jos baigtumo momentas. Priminimas apie pareigą sumokėti mokesčius kaip būtinas objektyvus požymis. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn.. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota nusikaltimo sudėtis. Baudžiamąjį nusižengimo sudėtis. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už mokesčių nesumokėjimą.

Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Norminiai aktai, reglamentuojantys pajamų bei turto deklaravimo tvarką. Sudėtiniai veikos požymiai, baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas. Baudžiamąjį nusižengimo sudėtis. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už šį nusikaltimą.

Deklaracijos nepateikimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Veikos požymiai ir jos baigtumo momentas. Priminimas apie pareigą pateikti deklaraciją kaip būtinas nusikaltimo objektyviosios požymiais požymis. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn.. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Apgaulingas apskaitos tvarkymas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Norminiai aktai, reglamentuojantys buhalterinės apskaitos tvarką. Buhalterinės apskaitos dokumentų rūšys. Veikos požymiai. Nusikalstami padariniai ir jų nustatymas. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Aplaidus apskaitos tvarkymas. Aplaidaus apskaitos tvarkymo objektyvieji ir subjektyvieji požymiai, jo atribojimas nuo apgaulingo apskaitos tvarkymo.

Baudžiamosios ir administracinės atsakomybės atribojimas už apskaitos tvarkos pažeidimus. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už nusikalstamą apskaitos tvarkymą.

41 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams samprata bei jų rūšys. Nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų valstybės tarnybai ir drausminių nusižengimų atribojimas.

Kyšininkavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Kyšio samprata. Kyšio dydžio įtaka baudžiamajai atsakomybei. Veikos, sudarančios kyšininkavimą. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Valstybės tarnautojas bei jam prilygintas asmuo. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotų kyšininkavimo sudėčių ir baudžiamąjį nusižengimo esminiai požymiai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už kyšininkavimą.

Tarpininko kyšininkavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Veikos, sudarančios tarpininko kyšininkavimą, jų baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Tarpininko kyšininkavimo baudžiamąjį nusižengimo sudėtis.

Papirkimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Veikos, sudarančios papirkimą. Papirkimo per tarpininką samprata. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas. Kvalifikuotų papirkimo sudėčių ir baudžiamąjį nusižengimo požymiai. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą sąlygos. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už papirkimą.

Piktnaudžiavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi samprata. Tarnybinių įgaliojimų viršijimo samprata. Piktnaudžiavimo ir įgaliojimų viršijimo santykis. Didelė žala kaip būtinas objektyvus požymis.

Priežastinio ryšio nustatymo būtinumas. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Turtinės ar asmeninės naudos siekimas kaip kvalifikuotos piktnaudžiavimo sudėties subjektiveji požymiai. Piktnaudžiavimo siekiant turtinės naudos atribojimas nuo kyšininkavimo. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už piktnaudžiavimą.

Tarnybos pareigų neatlikimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Tarnybos pareigų neatlikimo ir netinkamo atlikimo samprata. Didelė žala kaip būtinas subjektiveji požymiai. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

42 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai teisingumui

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų teisingumui samprata ir jų rūšys.

Trukdymas teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno, advokato ar antstolio veiklai. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Trukdymas pareigūnams, vykdančioms procesą, kaip veika. Trukdymo būdai. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Smurtas ir kitokia prievarta kaip kvalifikuojantys požymiai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už trukdymą teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno, advokato ar antstolio veiklai.

Nepagarba teismui. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Teisėjo arba teismo pažeminimas kaip veika. Pažeminimo būdai. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Poveikis liudytojui, nukentėjusiajam asmeniui, ekspertui, specialistui ar vertėjui. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Poveikis kaip veika. Poveikio būdai ir siejami rezultatai. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslai. Smurtas ir kitokia prievarta kaip kvalifikuojantys požymiai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už poveikį liudytojui, nukentėjusiajam asmeniui, ekspertui, specialistui ar vertėjui.

Poveikis nukentėjusiam asmeniui, kad šis susitaikytų su kaltininku. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Nukentėjusiojo susitaikymas su kaltininku kaip siekiamas poveikio rezultatas. Susitaikymo institutas baudžiamąjoje teisėje. Susitaikymo teisinės pasekmės. Smurtas ir kitokia prievarta kaip poveikio būdai. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas.

Melagingi parodymai, išvados ir vertimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Melagingų parodymų, išvados, paaiškinimo ir vertimo sampratos. Veikų baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Melagingas kaltinimas sunkiu ar labai sunkiu nusikaltimu kaip itin kvalifikuojantis požymis. Speciali aplinkybė, šalinanti nukentėjusiojo ir liudytojo atsakomybę už melagingus parodymus.

Melagingas įskundimas ar nepranešimas apie nebūtą nusikaltimą. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Melagingo įskundimo samprata. Oficialus asmens persekiojimas kaip melagingo įskundimo pasekmė. Priežastinis ryšis tarp įskundimo ir persekiojimo. Įskundimo baigtumo momentas. Pranešimo apie nebūtą nusikaltimą samprata. Pranešimo baigtumo momentas. Įskundimo ir pranešimo Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Įrodymų suklastojimas kaip kvalifikuojantis požymis.

Nusikaltimo ar nusikaltimą padariusio asmens slėpimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Slėpimo dalyko rūšys. Veikos, sudarančios slėpimą, ir jų sampratos. Asmens, padariusio nusikaltimą, samprata. Jo slėpimo samprata. Nusikaltimo slėpimo ir asmens, padariusio nusikaltimą, slėpimo baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Asmenys, neatsakingi už slėpimą. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Nepranešimas apie nusikaltimą. Objektiveji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Nepranešimo be svarbios priežasties samprata. Baigtumo momento nustatymo problema. Nusikaltimai, apie kuriuos nepranešus, atsiranda baudžiamoji atsakomybė. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties

požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Asmenys, neatsakingi už nepranešimą. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Laisvės atėmimo įstaigos darbo dezorganizavimas. Objektyvieji požymiai. Laisvės atėmimo įstaigos darbas kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Laisvės atėmimo vietoje laikomo asmens terorizavimas kaip veika. Terorizavimo būdai. Terorizavimo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Riaušės laisvės atėmimo įstaigoje kaip kvalifikuota dezorganizavimo nusikaltimo sudėtis. Riaušių samprata. Riaušių organizavimas arba aktyvus dalyvavimas jose kaip veikos. Sunkios pasekmės kaip būtinas raišių požymis. Priežastinis ryšis tarp veikos ir sunkių pasekmių. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Kalinio išlaisvinimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Kalinio samprata. Išlaisvinimo samprata. Smurtas, piktnaudžiavimas pasitikėjimu ir apgaulė kaip išlaisvinimo būdai. Išlaisvinimo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Bausmių vykdymo įstaigos pareigūno, dalyvavusio išlaisviniame, veikos kvalifikavimas. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Kalinio pabėgimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Pabėgimas kaip veika. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Smurtas ir didelės turtinės žalos padarymas įstaigai kaip kvalifikuojantys požymiai.

Vengimas atlikti arešto, laisvės atėmimo bausmę arba sugrįžti į kardomojo kalinimo vietą. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Vengimas atlikti arešto arba laisvės atėmimo bausmę kaip veika. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Nesugrįžimas kaip veika. Jos baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Vengimas atlikti su laisvės atėmimu nesusijusias bausmes arba baudžiamojo poveikio priemones. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Bausmių, nesusijusių su laisvės atėmimu, ir baudžiamojo poveikio priemonių sąrašas. Vengimas atlikti su laisvės atėmimu nesusijusias bausmes arba baudžiamojo poveikio priemones kaip veika. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Juridiniam asmeniui paskirtos bausmės nevykdymas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Bausmės, kurios gali būti skiriamos juridiniam asmeniui. Bausmių nevykdymo samprata. Baigtumo momentas. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Teismo sprendimo, nesusijusio su bausme, nevykdymas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Teismo sprendimų, nesusijusių su bausmėmis, rūšys. Sprendimo nevykdymo samprata. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Aprašyto ar areštuoto turto arba turto, kuriam nustatytas laikinas nuosavybės teisės apribojimas, iššvaistymas ar paslėpimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Turto areštas ir laikinas nuosavybės teisės apribojimas kaip procesinės priemonės. Turto iššvaistymo ir paslėpimo sampratos. Iššvaistymo ir paslėpimo baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Ikiteisminio tyrimo duomenų atskleidimas be leidimo. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Draudimas atskleisti ikiteisminio tyrimo duomenis kaip baudžiamojo proceso norma. Proceso stadijos, kurių metu galioja draudimas. Duomenų atskleidimo samprata. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

43 tema. Nusikaltimai visuomenės saugumui

Nusikaltimų visuomenės saugumui samprata ir jų rūšys.

Nusikalstamas susivienijimas. Objektyvieji požymiai. Visuomenės saugumas kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Nusikalstamas susivienijimas kaip bendrininkavimo forma, atspindinti organizuoto nusikalstamumo reiškinį. Dalyvavimo nusikalstamo susivienijimo veikloje samprata.

Baigtumo momentas. Nusikalstamo susivienijimo dalyvių padarytų nusikaltimų kvalifikavimas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Nusikalstamo susivienijimo ginkluotumas kaip kvalifikuojantis požymis. Nusikalstamo susivienijimo organizavimas ir vadovavimas jam kaip kvalifikuota nusikaltimo sudėtis. Nusikalstamo susivienijimo dalyvio atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės specialiai rūšis.

Teroro aktas. Objektvieji požymiai. Baudžiamajo įstatymo saugoma vertybė. Veikos, sudarančios teroro aktą: sprogdinimas, padegimas, kenksmingų medžiagų paskleidimas. Sampratos, baigtumo momentai. Pavojus daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai kaip būtinas teroro akto požymis. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota teroro akto sudėtis. Teroro akto atribojimas nuo kitų nusikaltimų, kurie gali pasireikšti sprogdinimais bei padegimais.

Orlaivio užgrobimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamajo įstatymo saugoma vertybė. 1970 m. gruodžio 16 d. priimta tarptautinė Hagos konvencija dėl kovos su neteisėtu orlaivių užgrobimu. Orlaivio samprata. Orlaivio užgrobimo kaip veikos samprata. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Fizinis smurtas ar grasinimas kaip kvalifikuojantys požymiai. Šaunamojo ginklo, sprogmens ar kitos orlaivio įgulos ar keleivių gyvybei ar sveikatai pavojingos priemonės panaudojimas kaip kvalifikuojantis požymis. Incidentas ir avarija kaip kvalifikuojantys požymiai. Kiti labai sunkūs padariniai kaip kvalifikuojantis požymis.

Žmogaus pagrobimas įkaitu. Objektvieji požymiai. Baudžiamajo įstatymo saugoma vertybė. Dvi skirtingos žmogaus pagrobimo įkaitu rūšys, numatytos dispozicijoje. Pirmos rūšies žmogaus pagrobimo įkaitu objektvieji požymiai: žmogaus pagrobimas, jo laikymas ir reikalavimas trečiajam asmeniui. Reikalavimo adresatas. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Antros rūšies žmogaus pagrobimo įkaitu objektvieji požymiai: sulaikymo grėsmė, žmogaus pagrobimas, grasinimas jį tuoj pat nužudyti ar sužaloti, reikalavimas trečiajam asmeniui. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota žmogaus pagrobimo įkaitu sudėtis. Žmogaus pagrobimo įkaitu santykis su nusikaltimais laisvei ir jų atribojimas.

44 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai, susiję su disponavimu ginklais, šaudmenimis, sprogstamosiomis ar radioaktyviomis medžiagomis.

Neteisėtas disponavimas šaunamaisiais ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis ar sprogstamosiomis medžiagomis. Objektvieji požymiai. Baudžiamajo įstatymo saugoma vertybė. Ginklų, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų samprata bei rūšys. Norminiai aktai, apibrėžiantys ginklų, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų požymius bei reguliuojantys teisėto disponavimo jais klausimus. Veikos, sudarančios neteisėtą disponavimą, jų baigtumo momentai. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai.

Šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų pagrobimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamajo įstatymo saugoma vertybė. Pagrobimo samprata. Baigtumo momentas. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai. Santykis su turto pagrobimo normomis.

Šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų laikymo taisyklių pažeidimas. Objektvieji požymiai. Baudžiamajo įstatymo saugoma vertybė. Norminiai aktai, reglamentuojantys teisėtą šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų laikymo taisykles. Taisyklių pažeidimo galimi būdai. Sąlygų sudarymas kitam asmeniui neteisėtai pasinaudoti šiais daiktais kaip nusikalstamos pasekmės samprata. Nusikaltimo baigtumo momentas. Baudžiamajo nusižengimo Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinio asmens atsakomybė.

Neteisėtas disponavimas nešaunamuoju ginklu. Objektvieji požymiai. Baudžiamajo įstatymo saugoma vertybė. Nešaunamojo ginklo samprata ir jo rūšys. Kitokio žmonėms žaloti pritaikyto įtaiso samprata ir jo rūšys. Neteisėtas gaminimas ir realizavimas kaip veikos ir jų baigtumo momentai. Objektvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon

atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Realizavimo tikslas gaminant nešaunamąjį ginklą ar kitokį žmonėms žaloti pritaikytą įtaisą ir jo nustatymo problemos. Neteisėtas nešaunamojo ginklo ar kitokio žmonėms žaloti pritaikyto įtaiso gijimas ar nešiojimas kaip baudžiamasis nusižengimas. Įgijimo ir nešiojimo sampratos ir jų baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Neteisėtas disponavimas branduolinėmis ar radioaktyviosiomis medžiagomis arba kitais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais. Baudžiamoji įstatymo saugoma vertybė. Branduolinių ir radioaktyviųjų medžiagų, kitų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių samprata. Norminiai aktai, apibrėžiantys šių medžiagų ir šaltinių požymius bei reglamentuojantys teisėto disponavimo jais taisykles. Veikos ir jų baigtumo momentai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai. Juridinio asmens atsakomybė.

Grasinimas panaudoti ar kitaip paveikti arba neteisėtai įgyti branduolines ar radioaktyvias medžiagas arba kitus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius. Baudžiamoji įstatymo saugoma vertybė. Veikos ir jų baigtumo momentai. Grasinimo samprata ir turinys. Pavojaus žmonių gyvybei, sveikatai arba aplinkai samprata. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinio asmens atsakomybė.

Teisėto disponavimo branduolinėmis ar radioaktyviosiomis medžiagomis arba kitais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais taisyklių pažeidimas. Jo objektyvieji požymiai, baigtumo momentas. Subjektyvieji požymiai.

Įrenginių sprogstamosioms medžiagoms, sprogmenims ar radioaktyviosioms medžiagoms gaminti gaminimas arba jų gamybos technologijų ar instrukcijų rengimas ar platinimas, jo objektyvieji ir subjektyvieji požymiai.

45 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai, susiję su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis, nuodingosiomis ar stipriai veikiančiomis medžiagomis

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų, susijusių su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis, nuodingosiomis ar stipriai veikiančiomis medžiagomis samprata ir jų rūšys.

Neteisėtas disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti. Objektyvieji požymiai. Baudžiamoji įstatymo saugoma vertybė. Narkotinių ar psichotropinių medžiagų samprata. Galiojantys norminiai aktai, numatantys narkotinių ar psichotropinių medžiagų sąrašus. Veikos ir jų baigtumo momentai. Veikų neteisėtumo samprata. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Nedidelis narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekis kaip baudžiamoji nusižengimo požymis. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės už narkotinių ar psichotropinių medžiagų gaminimą, įgijimą ir laikymą be tikslo jas platinti sąlygos.

Neteisėtas disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis turint tikslą jas platinti arba neteisėtas disponavimas labai dideliu narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekiu. Objektyvieji požymiai. Baudžiamoji įstatymo saugoma vertybė. Veikos ir jų baigtumo momentai. Veikų neteisėtumo samprata. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, platinimo tikslas. Platinimo tikslo įrodinėjimo problemos. Didelis ir labai didelis narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekiai kaip kvalifikuotų nusikaltimo sudėčių požymiai. Narkotinių ar psichotropinių medžiagų platinimas nepilnamečiams kaip speciali norma.

Narkotinių ar psichotropinių medžiagų pagrobimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamoji įstatymo saugoma vertybė. Šio nusikaltimo santykis su vagyste bei plėšimu. Pagrobimo samprata ir jo baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota narkotinių ar psichotropinių medžiagų pagrobimo sudėtis.

Lenkimas vartoti narkotines ar psichotropines medžiagas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamoji įstatymo saugoma vertybė. Veikos, sudarančios lenkimą vartoti narkotines ar psichotropines medžiagas, jų baigtumo momentai. Atribojimas nuo platinimo. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Nepilnamečių lenkimas vartoti narkotines ar psichotropines medžiagas kaip kvalifikuota nusikaltimo sudėtis.

Neteisėtas aguonų ar kanapių auginimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Auginimo samprata ir baigtumo momentas. Neteisėtumo samprata. Didelio aguonų, kanapių ar kitų į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašą įtrauktų augalų kiekio požymis. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Neteisėtas disponavimas pirmos kategorijos narkotinių ar psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais). Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Prekursoriaus samprata. Veikos, sudarančios neteisėtą disponavimą prekursoriais, ir jų baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Neteisėtas disponavimas stipriai veikiančiomis ar nuodingomis medžiagomis. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Stipriai veikiančių ar nuodingų medžiagų samprata. Veikos, sudarančios neteisėtą disponavimą stipriai veikiančiomis ar nuodingomis medžiagomis, ir jų baigtumo momentai. Veikų neteisėtumo samprata. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota neteisėto disponavimo nuodingomis medžiagomis, kurios naudojamos kaip cheminis ginklas, nusikaltimo sudėtis.

Kiti nusikaltimai, susiję su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis, nuodingosiomis ar stipriai veikiančiomis medžiagomis: įrenginių narkotinėms ar psichotropinėms medžiagoms gaminti gaminimas ar šių medžiagų gamybos technologijų ar instrukcijų rengimas, teisėto disponavimo narkotinėmis, psichotropinėmis, stipriai veikiančiomis ar nuodingomis medžiagomis taisyklių pažeidimas. Jų objektiveji ir subjektiveji požymiai.

46 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai aplinkai ir žmonių sveikatai

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų aplinkai ir žmonių sveikatai samprata ir jų rūšys.

Aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisyklių pažeidimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Norminiai aktai, reglamentuojantys aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą. Veikos padarymo aktyviais veiksmais ir neveikimu ypatumai. Didelė žala gyvūnijai, augmenijai ar kiti sunkūs padariniai aplinkai kaip būtinas nusikaltimo požymis. Priežastinio ryšio tarp didelės žalos gyvūnijai, augmenijai ar sunkių padarinių ir aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisyklių pažeidimo nustatymas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Nedidelė žala gyvūnijai, augmenijai ar kiti nesunkūs padariniai aplinkai kaip baudžiamojo nusižengimo požymis. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė už aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisyklių pažeidimą.

Saugomų teritorijų ar saugomų gamtos objektų sunaikinimas ar suniokojimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Norminiai aktai, reglamentuojantys ypatingų gamtos objektų ir teritorijų apsaugą. Saugomos gamtinės teritorijos ar gamtos objekto sunaikinimo ar suniokojimo sampratos ir galimi būdai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė.

Neteisėtas medžiojimas ar žvejiojimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Norminiai aktai, nustatantys medžioklės rūšis, jų organizavimo tvarką, medžioklės būdus, įrankius bei kitas medžioklių organizavimo sąlygas. Pagrindiniai norminiai aktai, reglamentuojantys žvejybos ar vandens gyvūnų gaudymo, įsigijimo ar laikymo tvarką. Laukiniai žvėrys ir vandens gyvūnai kaip nusikaltimo dalykas. Uždrausto medžiojimo ir žvejiojimo sampratos ir jų baigtumo momentai. Didelės žalos gyvūnijai samprata. Priežastinio ryšio nustatymas tarp neteisėto medžiojimo ar žvejiojimo ir padarytos didelės žalos gyvūnijai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota neteisėto medžiojimo ar žvejiojimo nusikaltimo sudėtis.

Kiti nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai aplinkai ir žmonių sveikatai: neteisėtas miško kirtimas ar pelkių naikinimas, neteisėtas augalų rinkimas ar naikinimas kaip baudžiamasis nusižengimas, neteisėta farmacinė veikla, kenksmingų žmogaus sveikatai ar gyvybei produktų gamyba arba prekyba

jais, kovos su epidemijomis ar užkrečiamosiomis ligomis taisyklių pažeidimas. Jų objektyvieji ir subjektyvieji požymiai.

47 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai transporto eismo saugumui

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų transporto eismo saugumui samprata ir jų rūšys.

Transporto priemonių ar kelių, juose esančių įrenginių netinkama priežiūra ar remontas. Objektyvieji požymiai. Transporto eismo saugumas kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Papildomi objektai. Nusikaltimo dalyko rūšys. Netinkama priežiūra ar remontas kaip veikos. Tarnybos, atsakingos už priežiūrą ir remontą. Padariniai ir priežastinis ryšis tarp netinkamos priežiūros ar remonto ir padarinių kaip objektyvieji požymiai. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota netinkamos priežiūros ar remonto sudėtis. Baudžiamojo nusižengimo sudėtis. Reali grėsmė kaip nusižengimo požymis. Nusižengimo baigtumo momentas. Subjektyvieji baudžiamojo nusižengimo požymiai.

Transporto priemonių ar kelių, juose esančių įrenginių sugadinimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Nusikaltimo dalyko rūšys. Išardymas ir sugadinimas kaip veikos. Išardymo ir sugadinimo dalykai. Sunkių padarinių grėsmė kaip būtinas sudėties požymis. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota sudėtis. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Tarptautinių skrydžių taisyklių pažeidimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Norminiai aktai, reguliuojantys skrydžių taisykles. Neteisėtas įskridimas į Lietuvos Respubliką arba išskridimas iš jos kai veikia. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Transporto priemonės samprata. Eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimas kaip veika. Pasekmės ir priežastinis ryšys tarp veikos ir pasekmių kaip būtini požymiai. Pasekmių buvimas kaip atribojimo nuo administracinės atsakomybės kriterijus. Pasekmių sunkumas ir vairuotojo blaivumas ar neblaivumas kaip veikos kvalifikavimo ir atsakomybės diferencijavimo kriterijai. Neblaivumo samprata. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Veikos kvalifikavimas kaip eismo saugumo pažeidimas, sukėlus nusikalstamus padarinius, padarytas tyčia. Vairavimo esant neblaiviam ar apsvaigusiam baudžiamojo nusižengimo sudėtis.

Transporto eismo tvarkos ar saugumo taisyklių pažeidimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Eismo tvarkos ar saugumo taisyklės. Norminiai aktai, numatantys tokias taisykles. Eismo tvarkos ar saugumo taisyklių pažeidimo samprata bei rūšys. Padariniai ir priežastinis ryšis tarp pažeidimo ir padarinių kaip būtini nusikaltimo požymiai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

48 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai viešajai tvarkai

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų viešajai tvarkai samprata ir jų rūšys.

Viešosios tvarkos pažeidimas. Objektyvieji požymiai. Viešoji tvarka kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Nepagarbos demonstravimas aplinkiniams ar aplinkai kaip veika. Nepagarbos demonstravimo būdai: įžūlus elgesys, grasinimai, patyčios, vandališki veiksmai. Viešosios vietos samprata. Visuomenės rimties ar tvarkos sutrikdymas kaip pasekmė. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Viešosios tvarkos pažeidimo santykis su kitais nusikaltimais, padarytais viešojoje vietoje. Viešosios tvarkos pažeidimo baudžiamojo nusižengimo sudėtis. Necenzūrinių žodžių ir nepadoraus elgesio sampratos. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Baudžiamojo nusižengimo atribojimo nuo nusikaltimo kriterijai.

Riaušės. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Žmonių sambūrio samprata. Sambūrio viešai smurtauti, niokoti turtą ar kitaip šturksčiai pažeisti viešąją tvarką organizavimo, išprovokavimo ir tiesioginio dalyvavimo riaušėse sampratos. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota riaušių sudėtis. Riaušių atribojimas nuo viešosios tvarkos pažeidimo ir kitų nusikaltimų.

Melagingas pranešimas apie visuomenei gresiantį pavojų ar ištikusią nelaimę. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Melagingo pranešimo turinys ir adresatas. Sumaištis ir didelės turtinės žalos kaip padarinių sampratos. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Melagingo pranešimo baudžiamojo nusižengimo sudėtis. Melagingo pranešimo apie visuomenei gresiantį pavojų ar ištikusią nelaimę atribojimas nuo melagingo įskundimo ar pranešimo apie nebūtą nusikaltimą.

49 tema. Nusikaltimai valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklai

Nusikaltimų valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklai samprata ir jų rūšys.

Pasipriešinimas valstybės tarnautojui ar viešojo administravimo funkcijas atliekančiam asmeniui. Objektiveji požymiai. Valstybės tarnautojų ar viešojo administravimo funkcijas atliekančių asmenų veiklos saugumas ir prestižas kaip įstatymo saugomas gėris. Valstybės tarnautojo ir viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens sampratos. Pasipriešinimo samprata. Fizinis ir psichinis smurtas kaip pasipriešinimo būdai. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Grasinimas valstybės tarnautojui ar viešojo administravimo funkcijas atliekančiam asmeniui. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Grasinimas valstybės tarnautojui ar viešojo administravimo funkcijas atliekančiam asmeniui kaip speciali nusikalstamo vertimo elgtis prieš savo valią norma. Sudėtiniai veikos požymiai: neteisėtas reikalavimas ir psichinė prievarta. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota šio nusikaltimo sudėtis.

Kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Kišimosi samprata ir galimi būdai. Kišimosi baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens vardo pasisavinimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Vardo pasisavinimo samprata ir galimi būdai. Neteisėtų veiksmų pasisavinus vardą atlikimas kaip būtinas nusikaltimo požymis. Nusikaltimo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens įžeidimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Įžeidimo samprata ir jo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

50 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai valdymo tvarkai

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų valdymo tvarkai samprata ir jų rūšys.

Neteisėtas valstybės sienos perėjimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Valstybės sienos samprata ir požymiai. Neteisėto valstybės sienos perėjimo samprata ir jo baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą valstybės sienos perėjimą rūšys ir jų sąlygos.

Neteisėto žmonių gabenimas per valstybės sieną. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Užsieniečiai, kurių neteisėtas gabenimas per valstybės sieną, užtraukia baudžiamąją atsakomybę. Neteisėto jų gabenimo ir slėpimo sampratos ir baigtumo momentai. Objektiveji

nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Neteisėto žmonių gabenimas per valstybės sieną organizavimas kaip kvalifikuota nusikaltimo sudėtis. Juridinio asmens atsakomybė už neteisėtą žmonių gabenimą per valstybės sieną.

Lietuvos Respublikos piliečių kelionių į užsienį nelegaliai ten pasilikti arba palikti be pagalbos organizavimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Veikos ir jų baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinio asmens atsakomybė už šį nusikaltimą.

Savavaldžiavimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Savavaldžiavimo kaip subjektinės teisės įgyvendinimo neteisėtomis priemonėmis samprata. Tikros ir tariamos teisės sampratos. Savavališko teisės vykdymo samprata. Didelė žala kaip būtinas savavaldžiavimo požymis. Baigtumo momentas. Savavaldžiavimo atribojimas nuo turtinių nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota savavaldžiavimo sudėtis.

Neteisėtas specialios technikos įrengimas ar panaudojimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Veikos ir jų baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslai.

Tarnybinės paslapties pagrobimas ar kitoks neteisėtas įgijimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Norminiai, aktai, reglamentuojantys tarnybinių paslapčių apsaugą. Tarnybos paslapties samprata. Paslapties pagrobimo samprata. Kitoks neteisėtas paslapties įgijimas ir jo galimi būdai. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Atribojimas nuo šnipinėjimo ir padėjimo užsienio valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką.

Tarnybinės paslapties atskleidimas kaip baudžiamasis nusižengimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Atskleidimo samprata ir galimi būdai. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Atribojimas nuo šnipinėjimo ir padėjimo užsienio valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką.

Kiti nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimų valdymo tvarkai: neteisėtas žemėnaudos riboženklis pakeitimas, pagalbos nesuteikimas susidūrus laivams. Jų objektiveji ir subjektyvieji požymiai.

51 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai valdymo tvarkai, susiję su dokumentų ar matavimo priemonių klastojimu

Dokumento suklastojimas ar suklastoto dokumento panaudojimas arba realizavimas. Objektiveji požymiai. Teisinė apyvarta kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Dokumento samprata ir požymiai. Materialus ir intelektualus dokumento suklastojimo būdai. Netikro dokumento pagaminimo, tikro dokumento suklastojimo sampratos ir požymiai. Netikro ar suklastoto dokumento panaudojimas ar realizavimas. Šio nusikaltimo baigtumo momento nustatymas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė.

Antspaudo, spaudo ar blanko suklastojimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Antspaudas, spaudas ir blankas kaip nusikaltimo dalykai. Jų suklastojimo būdai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos nusikaltimo sudėties požymiai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė.

Antspaudo, spaudo ar dokumento pagrobimas ar pagrobtojo panaudojimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Nusikaltimo dalyko rūšys. Pagrobimo samprata ir jo baigtumo momentas. Pasinaudojimo pagrobtoju samprata ir baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Atribojimas nuo turto pagrobimo. Kvalifikuota nusikaltimo sudėtis ir jos požymiai. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė.

Antspaudo, spaudo ar dokumento sunaikinimas arba paslėpimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Nusikaltimo dalyko rūšys. Sunaikinimo ir paslėpimo sampratos ir jų baigtumo momentai. Didelė žala kaip būtinas nusikaltimo požymis. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė.

Melagingos informacijos pateikimas siekiant įgyti dokumentą kaip baudžiamasis nusižengimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Melagingos informacijos pateikimas kaip veika ir jos baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas. Atribojimas nuo sukčiavimo. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė.

Kiti nusikaltimai valdymo tvarkai, susiję su dokumentų ar matavimo priemonių klastojimu: matavimo priemonių išleidimas į apyvartą, jų naudojimas be valstybės metrologinės kontrolės ar jų parametrų pakeitimas, valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspaudo pagrobimas, suklastojimas, realizavimas. Jų objektiveji ir subjektiveji požymiai.

52 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai dorovei

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų dorovei samprata ir jų rūšys.

Pelnymasis iš kito asmens prostitucijos. Objektiveji požymiai. Dorovė kaip Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Prostitucijos samprata. Pajamų turėjimas iš kito asmens prostitucijos ir sąvadavimas kaip veikos. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, savanaudiškos paskatos. Prostitucijos organizavimas ir vadovavimas jai kaip kvalifikuota pelnymosi iš kito asmens prostitucijos nusikaltimo sudėtis. Organizavimo ir vadovavimo sampratos. Asmens gabenimo prostitucijai samprata. Veikų baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, savanaudiškos paskatos. Kvalifikuota pelnymosi iš nepilnamečio prostitucijos nusikaltimo sudėtis. Pelnymosi iš prostitucijos atribojimas nuo turto prievartavimo.

Įtraukimas į prostituciją. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Įtraukimo kaip veikos samprata. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuotos įtraukimo į prostituciją nusikaltimo sudėties požymiai. Įtraukimo į prostituciją normos konkurencija su pelnymosi iš prostitucijos norma. Įtraukimo į prostituciją panaudojant prievartą santykis su turto prievartavimu bei nusikaltimais sveikatai.

Pornografinio turinio produkcijos gaminimas, platinimas, viešas demonstravimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Pornografijos samprata. Pornografinio turinio dalykų pagaminimo, įsigijimo ir platinimo sampratos. Baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė, jos turinys, platinimo tikslas. Kvalifikuotų nusikaltimo sudėties požymiai. Pornografinio turinio dalykų, kuriuose vaizduojamas mažametis vaikas, didelio kiekio požymis. Baudžiamojo nusižengimo sudėties požymiai.

Žiaurus elgesys su gyvūnais. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Žiauraus elgesio samprata. Gyvūno mirtis arba suluošinimas kaip žiauraus elgesio padariniai. Priežastinis ryšis tarp žiauraus elgesio su gyvūnu ir kilusių padarinių. Baigtumo momentas. Gyvūno kankinimo samprata. Fizinės kancios kaip kankinimo padariniai. Baigtumo momentas. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys.

53 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai mirusiojo atminimui

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų mirusiojo atminimui samprata ir jų rūšys.

Mirusiojo palaikų išniekinimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Mirusiojo palaikai kaip nusikaltimo dalykas. Veikos, jų sampratos ir baigtumo momentai. Objektiveji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektiveji požymiai: kaltė ir jos turinys. Mirusiojo palaikų išniekinimo kvalifikuota nusikaltimo sudėtis. Mirusiojo palaikų išniekinimo atribojimas nuo viešosios tvarkos pažeidimo (BK 284 str.).

Kapo išniekinimas. Objektiveji požymiai. Baudžiamojo įstatymo saugoma vertybė. Kapo ar viešos pagarbos vietos išniekinimo ar paminklo suniokojimo sampratos ir jų baigtumo momentai.

Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota kapo išniekinimo nusikaltimo sudėtis. Rasinių, nacionalinių ar religinių motyvų sampratos. Kapo išniekinimo normos santykis su turto sunaikinimu ar sugadinimu (BK 187 str.), riaušėmis (BK 283 str.), viešosios tvarkos pažeidimu (BK 284 str.), mirusiojo palaikų išniekinimu (BK 311 str.).

Mirusiojo atminimo paniekimas kaip baudžiamasis nusižengimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Laidotuvių rimties sutrukdyimo samprata ir baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas. Viešas paskleidimas apie mirusįjį melagingų prasimanymų kaip mirusiojo paniekimo rūšis. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Melagingų prasimanymų turinys. Viešo melagingų prasimanymų paskleidimo samprata, galimi būdai ir baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Šio baudžiamąjį nusižengimo atribojimas nuo viešosios tvarkos pažeidimo ir šmeižimo.

54 tema. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai krašto apsaugos tarnybai

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų krašto apsaugos tarnybai samprata ir jų rūšys. Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų krašto apsaugos tarnybai atribojimas nuo drausminių pažeidimų.

Šaukimo į privalomąją karo tarnybą vengimas. Objektyvieji požymiai. Krašto apsaugos tarnyba kaip Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Vengimo samprata ir būdai. Baigtumo momentas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė, jos turinys, tikslas. Šio nusikaltimo santykis su nusikaltimų valdymo tvarkai, susijusių su dokumentų ar matavimo priemonių klastojimu, normomis. Šaukimo į privalomąją karo tarnybą vengimo baudžiamąjį nusižengimo sudėtis.

Įsakymo nevykdymas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Teisėto ir neteisėto įsakymo sampratos. Įsakymo nevykdymas, atsisakymas jį vykdyti arba kitoks nepaklusimas vado įsakymui. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota įsakymo nevykdymo sudėtis. Aiškiai neteisėto vado įsakymo nevykdymo teisinis vertinimas.

Grasinimas vadui ar smurtas prieš jį. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Grasinimo samprata ir jo turinys. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Fizinio smurto samprata ir jo panaudojimo ryšis su vado karo tarnybos pareigomis. Baudžiamoji atsakomybė už tas pačias veikas, padarytas karo padėties metu ar atliekant kovos užduotį, arba jeigu dėl tos veikos atsirado sunkių padarinių. Santykis su nusikalstamų veikų asmens sveikatai normomis.

Smurto veiksmai prieš pavaldinį. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Fizinis smurtas kaip veika. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota nusikaltimo sudėtis.

Kario terorizavimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Terorizavimo samprata ir jo būdai. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Kvalifikuota šio nusikaltimo sudėtis. Baudžiamoji atsakomybė už terorizavimą, jeigu dėl to kilo sunkių padarinių. Sunkių padarinių samprata.

Neteisėtas įsakymas ir jo vykdymas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Neteisėto įsakymo samprata. Vertimo vykdyti neteisėtą įsakymą samprata. Sunkūs padariniai kaip nusikaltimo požymis. Priežastinio ryšio nustatymas. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys.

Savavališkas pasišalinimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Pasišalinimo samprata ir jo trukmė. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį, trauktiną baudžiamojon atsakomybėn. Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Šio nusikaltimo atribojimas nuo drausminio pažeidimo. Kvalifikuota pasišalinimo sudėtis.

Dezertyravimas. Objektyvieji požymiai. Baudžiamąjį įstatymo saugoma vertybė. Dezertyravimo samprata ir jo trukmė. Objektyvieji nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinantys asmenį,

trauktiną baudžiamojon atsakomybėn Subjektyvieji požymiai: kaltė ir jos turinys. Šio nusikaltimo atribojimas nuo drausminio pažeidimo. Vengimo tarnybos tikslas ir jo baudžiamoji teisinė reikšmė. Kvalifikuota dezertyravimo sudėtis.

Kiti nusikaltimai krašto apsaugos tarnybai: šaukimo į karo tarnybą karo padėties metu vengimas, vengimas atlikti karo tarnybą, sargybų tarnybos taisyklių pažeidimas, valstybės sienos apsaugos tarnybos taisyklių pažeidimas, budėjimo tarnybos taisyklių pažeidimas, krašto apsaugos turto praradimas, žūvančio karo laivo palikimas, karo dalinio vėliavos praradimas ar išniekinimas. Jų objektyvieji ir subjektyvieji požymiai.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

I. Įstatymai, tarptautinės sutartys ir Europos Sąjungos teisės aktai

1. Explanatory report on European Convention on the Transfer of Proceedings in Criminal Matters . - Strasbourg, 1985.
2. Explanatory report on 1990 Council of Europe convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from crime. - Strasbourg, 1991.
3. Explanatory report on Council of Europe Recommendation Nr. (92)17 Consistency in sentencing. Council of Europe press. - Strasbourg, 1993.
4. Explanatory report on European Convention on Extradition. - Strasbourg, 1985.
5. Explanatory report on European Convention on the international validity of criminal judgements - Strasbourg, 1992.
6. Explanatory report on European rules on community sanctions and measures. Council of Europe press. - Strasbourg, 1994.
7. Explanatory report on Second Additional Protocol to the European Convention on Extradition. - Strasbourg, 1978.
8. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas // Valstybės žinios. Nr. 89. 2000.
9. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas. - Vilnius, 1997.
10. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas. – Vilnius, 2003.
11. LR Konstitucija. - Vilnius, 1992.
12. Tarptautiniai dokumentai. Europos Tarybos dokumentų rinkinys. T. 1. Konvencijos ir papildomi protokolai. – Vilnius, 2002 .
13. Tarptautiniai dokumentai. Teisinis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose. Lietuvos Respublikos sutartys dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose. T. 2. – Vilnius, 2002.
14. Žmogaus teisės: Tarptautinių dokumentų rinkinys. - Vilnius, 1991.
15. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių gynimo Konvencija // Valstybės žinios. Nr. 40. 1995.
16. 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2000/383/TVR dėl apsaugos nuo padirbinėjimo griežtinimo kriminalinėmis bausmėmis ir kitokiomis sankcijomis ryšium su euro įvedimu (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 1 tomas, p. 187).
17. 2001 m. gruodžio 6 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2001/888/TVR, iš dalies keičiantis Tarybos pagrindų sprendimą 2000/383/TVR dėl apsaugos nuo padirbinėjimo griežtinimo kriminalinėmis bausmėmis ir kitokiomis sankcijomis ryšium su euro įvedimu (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 4 tomas, p. 182).
18. 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2001/413/TVR, skirtas kovai su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 6 tomas, p. 123).
19. 2001 m. birželio 26 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2001/500/TVR dėl pinigų plovimo, nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų nustatymo, paieškos, įšaldymo, areštavimo ir konfiskavimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 4 tomas, p. 158).
20. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 18).
21. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 34).

22. 2002 m. liepos 19 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/629/TVR dėl kovos su prekyba žmonėmis (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 52).
23. 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2002/90/EB, apibrėžianti padėjimą neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 64).
24. 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/946/TVR dėl bausmių sistemos stiprinimo siekiant užkirsti kelią padėjimui neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 61).
25. 2003 m. liepos 22 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2003/568/TVR dėl kovos su korupcija privačiame sektoriuje (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 182).
26. 2003 m. gruodžio 22 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2004/68/TVR dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 7 tomas, p. 10).
27. 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/23/EB, nustatanti žmogaus audinių ir ląstelių donorystės, įsigijimo, ištyrimo, apdoravimo, konservavimo, laikymo bei paskirstymo kokybės ir saugos standartus (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 8 tomas, p. 291).
28. 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2004/757/TVR, nustatantis būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje (OL 2004 L 335, p. 8).
29. 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2005/212/TVR dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo (OL 2005 L 68, p. 49).
30. 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2005/222/TVR dėl atakų prieš informacines sistemas (OL 2005 L 69, p. 67).
31. 2005 m. liepos 12 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2005/667/TVR dėl baudžiamosios teisės sistemos stiprinimo įgyvendinant teršimui iš laivų taikomą teisę (OL 2005 L 255, p. 164).
32. 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo (OL 2005 L 255, p. 11).

II. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo baudžiamųjų įstatymų aiškinimai

1. Lietuvos Aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų kolegijos nutartys konkrečiose bylose // Teismų praktika. 1995 – 2008 metai. Nr. 1-29.
2. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo konsultacijos. – Vilnius, 2002.
3. 1996 06 21 Dėl teismų praktikos nagrinėjant turto prievartavimo baudžiamąsias bylas ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 1996. Nr. 3-4.
4. 1997 01 16 Dėl teismų praktikos kontrabandos bylose ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 1996. Nr. 5-6; 1998. Nr. 9.
5. 1997 06 13 Dėl teismų praktikos taikant įstatymus dėl būtiniosios ginties ir jos ribų peržengimo ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 1997. Nr. 7.
6. 1995 10 10 su pakeitimais 1997 12 22 Dėl teismų praktikos nusikalstamo susivienijimo bylose ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 1995. Nr.2 ir 1997. Nr. 8.
7. 1997 12 22 Dėl teismų praktikos nagrinėjant mokesčių vengimo ir kitų nusikaltimų finansams baudžiamąsias bylas (BK 322,323,324,325 str.) ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 1998. Nr. 8.
8. 1997 01 16 su pakeitimais padarytais 1998 05 15 Dėl teismų praktikos kontrabandos bylose // Teismų praktika. 1998. Nr. 9.
9. 1998 12 22 su pakeitimais padarytais 1999 06 18 Dėl teismų praktikos sukčiavimo ir turto pasisavinimo arba iššvaistymo baudžiamosiose bylose (BK 274 ir 275 str.) ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 1998. Nr. 10 ir Nr. 11.
10. 1999 06 18 Dėl Teismų praktikos nužudymų bylose ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 1999. Nr. 11.
11. 1999 12 23 Dėl Teismų praktikos taikant bendruosius bausmių skyrimo pradmenis ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 1999. Nr. 12.
12. 2000 06 16 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato nutarimas “Dėl teismų praktikos taikant bausmės vykdymo atidėjimą ir teismų praktikos apžvalga” // Teismų praktika. 1999. Nr. 13.

13. 2000 12 21 Dėl teismų praktikos pripažįstant veikas mažareikšmėmis (BK 8 str. 2 d.) ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 2001. Nr. 14.
14. 2001 06 15 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato nutarimas “Dėl teismų praktikos atleidžiant nepilnamečius nuo baudžiamosios atsakomybės ir skiriant jiems priverčiamąsias auklėjamojo pobūdžio priemones ir teismų praktikos apžvalga” // Teismų praktika. 2001. Nr. 15.
15. 2002 06 21 Dėl teismų praktikos nagrinėjant psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimo, neteisėto šių medžiagų ir jų pirmtakų įgijimo, laikymo, gabenimo, siuntimo, pardavimo ar kitokio platinimo baudžiamąsias bylas (BK 232¹, 232², 232⁵, 232¹⁰ str.) ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika. 2002. Nr. 17.
16. 2002 12 20 Dėl teismų praktikos taikant baudžiamųjų įstatymų nuostatas dėl baudžiamųjų įstatymų galiojimo laiko atžvilgiu ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika 2002 Nr. 18
17. 2003 12 29 Dėl teismų praktikos kontrabandos bylose//Teismų praktika 2003 Nr.20
18. 2003 12 29 Dėl teismų praktikos taikant Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir BK bei BPK normas, nustatančias asmenų išdavimą užsienio valstybei arba perdavimą Tarptautiniam baudžiamajam teismui ir teismų praktikos apžvalga/ Teismų praktika 2003 Nr.20
19. 2004 06 18 Dėl Teismų praktikos nusikaltimų žmogaus gyvybei bylose// Teismų praktika. 2004 Nr.21
20. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato 2004 12 30 nutarimas Dėl teismų praktikos išžaginimo ir seksualinio prievartavimo baudžiamosios bylose ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika 2004 Nr. 22
21. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Senato 2005-06-23 nutarimas Nr. 52 Dėl teismų praktikos vagystės ir plėšimo baudžiamosiose bylose ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika 2005 Nr. 23
22. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Senato 2005-12-29 nutarimas Nr. 55 [Dėl teismų praktikos nusikalstamų veikų finansų sistemai baudžiamosiose bylose \(BK 214, 215, 219, 220, 221, 222, 223 straipsniai\)](#) ir teismų praktikos apžvalga // Teismų praktika 2005 Nr. 24
23. [Teismų praktikos nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams baudžiamosiose bylose \(BK 225, 226, 227, 228, 229 straipsniai\) apibendrinimo apžvalga](#) // Teismų praktika 2007 Nr. 26
24. [Teismų praktikos nusikalstamo susivienijimo baudžiamosiose bylose apibendrinimo apžvalga](#) // Teismų praktika 2007 Nr. 27
25. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007-06-28 teismų praktikos skiriant bausmes (BK 54–64 straipsniai) apžvalga.
26. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008-05-16 teismų praktikos taikant bausmių vykdymo atidėjimą apžvalga (Baudžiamojo kodekso 75 ir 92 straipsniai).
27. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008-05-16 teismų praktikos skiriant bausmes už nužudymus (baudžiamojo kodekso 129 straipsnis) apžvalga.
28. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009-03-24 teismų praktikos kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimo (baudžiamojo kodekso 281 straipsnis) baudžiamosiose bylose apžvalga.

III. Vadovėliai , monografijos, komentarai, straipsniai

BENDROJI DALIS

1. Andrew Ashworth. Principles of Criminal Law. Second edition. – Oxford, 1995.
2. Andrew Ashworth. Principles of Criminal Law. 3 ed. - Oxford, 1999.
3. Baudžiamoji teisė. Bendroji dalis. - Vilnius, 1972.
4. Baudžiamoji teisė. Bendroji dalis. - Vilnius, 1996.
5. Baudžiamoji teisė. Bendroji dalis. - Vilnius, 1998.
6. Baudžiamoji teisė. Bendroji dalis. - Vilnius, 2001.
7. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso komentaras. - Vilnius, 2004.
8. Piesliakas V. Lietuvos baudžiamoji teisė. Kn. 1: baudžiamasis įstatymas ir baudžiamosios atsakomybės pagrindai. - Vilnius: Justitia, 2006.
9. Piesliakas Vytautas. Lietuvos baudžiamoji teisė. Kn. 2. Aplinkybės, darančios įtaką baudžiamajai

- atsakomybei ir nusikalstamos veikos teisiniai padariniai : antroji knyga / Mykolo Romerio universitetas. Vilnius : Justitia, 2008. 480 p. ISBN 978-9955-616-39-9.
10. Piesliakas V. Lietuvos baudžiamoji teisė. Kn. 2: aplinkybės, darančios įtaką baudžiamajai atsakomybei ir nusikalstamos veikos teisiniai padariniai. - Vilnius: Justitia, 2008.
  11. Abramavičius A. ir kt. Europos Sąjungos teisės aktų įgyvendinimas Lietuvos baudžiamojoje teisėje. Vilnius, 2005.
  12. Ažubalyte R. Diskrecinio baudžiamojo persekiojimo ir atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės santykis // Jurisprudencija. 2006, Nr. 1(79), p. 16-24.
  13. Babachinaitė Genovaitė, Jurgelaitienė Gitana, Justickis Viktoras, Pečkaitis Justinas-Sigitas, Petkus Artūras, Piesliakas Vytautas, Uscila Rokas, Čepas Algimantas, Gavelis Vytautas, Justickaja Svetlana, Mačernytė-Panomariovienė Ingrida, Malinauskaitė Jolita, Mališauskaitė-Simanaitienė Sonata, Kalpokas Vaidas; , Uselė Laura, Valatkevičius Darius, Babachinaitė Genovaitė (redaktorius) , Justickaja Svetlana (redaktorius) Nusikalstamumas Lietuvoje ir jo prognozė iki 2015 m. : monografija / Mykolo Romerio universitetas. Vilnius : Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras, 2008. 360 p. ISBN 978-9955-19-100-1.
  14. Baranskaitė A. Taikos sutartis baudžiamojoje teisėje : atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės kaltininkui ir nukentėjusiajam susitaikius. - Vilnius : Teisinės informacijos centras, 2007.
  15. Baranskaitė A. Kaltininko ir nukentėjusiojo susitaikymo institutas naujame Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse: istorinis, lyginamasis aspektai // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002
  16. Baranskaitė A. Malonė: teisinė prigimtis, teikimo problemos // Teisės problemos. 1999. Nr. 4.
  17. Baranskaitė A. Prapiestis J. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės Konstitucijos ir konstitucinės jurisprudencijos kontekste // Jurisprudencija. 2006. T.7(85).
  18. Baranskaitė A. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės kaltininkui ir nukentėjusiajam susitaikius procesinės problemos // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 66-71
  19. Bekarija Č. Apie nusikaltimus ir bausmes. – Vilnius, 1992.
  20. Berger Vincent. Europos žmogaus teisių teismo jurisprudencija. - Vilnius, 1997.
  21. Bielinis A. Tyčinė nusikalstama veika Vokietijos ir Lietuvos baudžiamojoje teisėje: lyginamoji analizė // Teisės problemos 2007, Nr. 3 (57).
  22. Bieliūnas E. Baudžiamųjų įstatymų taikymo problemos ir jų sprendimai įsigaliojus naujam Lietuvos Respublikos baudžiamajam kodeksui // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
  23. Bieliūnas E. Oficialusis nusikalstamų veikų kvalifikavimas ir jo prielaidos // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
  24. Bikelis S. Nusikalstamos veikos pavojingo pobūdžio suvokimas tyčioje // Jurisprudencija. 2004. T.60 (52).
  25. Bikelis S. Nusikalstamos veikos neteisėtumo suvokimo samprata ir jo baudžiamoji teisinė reikšmė // Jurisprudencija. 2006. T.7 (85).
  26. Bikelis S. Kaltininko abejonė dėl nusikalstamos veikos aplinkybių ir jos baudžiamasis teisinis vertinimas // Jurisprudencija. 2007. T.8 (98).
  27. Bikelis S. Tyčinė kaltė baudžiamosios teisės teorijoje ir teismų praktikoje: daktaro disertacija. Vilnius, 2007.
  28. Bikelis S. Alternatyvios (neapibrėžtos) tyčios samprata ir jos baudžiamoji teisinė reikšmė // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 27-33.
  29. Bikelis S. „Sąmoningas leidimas padariniams atsirasti“ – turiningas netiesioginės tyčios požymis ar jos intelektualinio momento parafrazė? // Teisės problemos 2008, Nr. 3 (61).
  30. Bikelis S., Sakalauskas G. Laisvės atėmimu iki gyvos galvos nuteistų asmenų lygtinis paleidimas: tarptautiniai standartai, užsienio šalių patirtis ir pasiūlymai Lietuvai // Teisės problemos 2008, Nr. 4 (62).
  31. Bluvšteinas J. Akivaizdžios ir latentinės kriminalinės bausmės funkcijos // Teisės problemos. Nr. 2. 1994.
  32. Criminal Law /fourth edition/ /Titus Reid/. - McGraw Hill, 1998.

33. Čepas A. Ne bis in idem taisyklė kaip ekstradicijos leistinumų sąlyga // Teisė. 2002. Nr. 44.
34. Čepas A., Žilinskas J. Asmenų perdavimas Tarptautiniam baudžiamajam teismui ir jo problemos tarptautinėje teisėje // Jurisprudencija. 2002. Nr.46.
35. Čepas A., Žilinskas J. Piliečių ekstradicijos nevykdymo taisyklė, galimybės jos galimybės jos atsisakyti ir ją modifikuoti // Teisė. 2002. Nr. 46.
36. Čepas A. Tarptautinės baudžiamosios teisės normas įtvirtinančių sutarčių tiesioginio taikymo problema // Teisės problemos 2007, Nr. 1 (55).
37. Dapšys A., Misiūnas J., Čaplinskas A. Bausmės individualizavimo teisinės problemos. Teisės institutas T. 5. Vilnius, 2008.
38. Drakšas R. Baudžiamojo poveikio priemonės kaip baudžiamosios atsakomybės realizavimo forma // Teisė. Nr. 50. 2004.
39. Drakšas R. Mirties bausmė: situacija ir perspektyvos. – Vilnius, 2002.
40. Drakšienė A. Bausmių skyrimo ribos // Teisė. Nr. 29. 1996.
41. Droit pénal général et procedure penale /G. Levasseur, A. Chavanne, J. Montreuil/ 10 édition. 1991.
42. Egorov V. S. Teoretičeskije voprosi osvoboždenija ot ugovnoj otvetstvennosti. – Moskva, 2002.
43. Fedosiuk O. Psichinės prievartos samprata Baudžiamojoje teisėje // Jurisprudencija. LTU Mokslo darbai. Nr. 21. 2001.
44. Fedosiuk O., Sinkevičius E. Turto problema baudžiamojoje teisėje // Justitia. Nr. 5-6. 1999.
45. Foinickij I. J. Yčeniye o nakazaniye. – Moskva, 2002.
46. Girdenis T. Tęstinės nusikalstamos veikos samprata ir požymiai // Jurisprudencija. 2007. T.8 (98).
47. Girdenis T. Bausmių skyrimas padarius kelias nusikalstamas veikas JAV teisėje // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 50-56.
48. Greve V. On negligence // Criminal Law theory in transition. Finnish and comparative perspectives. – Helsinki, 1992.
49. Gropp Walter. Strafrecht Allgemeiner Teil. - Berlin, 1997.
50. Gumuliauskas A. Teisėjo nuožiūra skiriant bausmę // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 61 (53). 2004.
51. Gutauskas A. Organizuotas nusikalstamumas ir jo baudžiamasis teisinis vertinimas. Daktaro disertacija, teisė (01S). LTU. 2002.
52. Gutauskas A. Organizuotas nusikalstamumas ir jo teisinio apibrėžimo problema // Jurisprudencija. Nr.13(5).1999.
53. Gutauskas A. Organizuoto nusikalstamumo baudžiamasis teisinis vertinimas pagal naują Baudžiamąjį kodeksą // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
54. Gutauskas A. Asmenų, susijusių su nusikalstamomis grupuotėmis, atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės ypatumai // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
55. Gutauskas A. Vykdytojo eskceso problema baudžiamosios teisės teorijoje ir praktikoje // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
56. Hassemer W. Baudžiamosios teisės perspektyvos // Teisė. Nr. 36. 2000.
57. Ivanov N., Brika I. Ograničenaja vmeniajemost // Sledovatel. No. 7. 1999.
58. Pradel J. Lyginamoji baudžiamoji teisė. – Vilnius, 2001.
59. Jescheck Hans-Heinrich, Weigen Thomas. Lehrbuch des strafrechts Allgemeiner Teil /Fünfte Auflage/. - Berlin, 1996.
60. Jočienė D. Europos žmogaus teisių konvencijos taikymas užsienio valstybių ir Lietuvos Respublikos teisėje. – Vilnius, 2000.
61. Jucys K. LR Baudžiamojo įstatymo galiojimo erdvėje ir "dvigubo" baudžiamumo problemos bei jų sprendimo būdai naujajame Lietuvos baudžiamajame kodekse ir užsienio valstybių praktikoje // Kriminalinė justicija. LPA Mokslo darbai. T. 1. 1993.
62. Jurgelaitienė Gitana;, Nevera Andrius. Социальные процессы и тенденции преступности в независимой Литве // Право и демократия: сборник научных трудов. ISSN 0202-6342. 2006, вып. 17. p. 217-223.
63. Juridičeskaja otvetstvennost. Problemi teorii i praktiki. – Minsk, 1996.
64. Kavolis M., Bieliackinas S. Baudžiamasis Statutas su papildomaisiais baudžiamaisiais įstatymais ir komentarais, sudarytais iš Rusijos Senato ir Lietuvos Vyriausiojo Tribunolo sprendimų bei kitų aiškinimų. - Kaunas, 1934.

65. Kavoliūnaitė E. Turto konfiskavimas: reguliavimo tikslai ir teisinės prielaidos taikyti išplėstinį konfiskavimą Lietuvoje // Teisės problemos 2008, Nr. 1 (59).
66. Kazlauskienė R. Nusikaltimo samprata pagal Lietuvos Statutus ir *Corpus Juris Canonici* (lyginamasis aspektas) // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 61 (53). 2004.
67. Kozlov A. P. Součastie. – Sankt-Peterburg, 2001.
68. Kujalis P. Baudžiamąją atsakomybę šalinančių aplinkybių samprata // Jurisprudencija. 2002. T. 34 (26).
69. Kujalis P. Būtinasis reikalingumas, kaip aplinkybė, šalinanti baudžiamąją atsakomybę. Daktaro disertacija. V., 2004.
70. Kujalis P. Prievarta – būtiną reikalingumo pavojaus šaltinis // Jurisprudencija. 2004. Nr. 60 (52).
71. Kujalis P. Būtiną reikalingumo nuostatų taikymo problema įsigaliojus naujam Lietuvos Respublikos baudžiamajam kodeksui // Jurisprudencija. T. 45(37), 2003.
72. Kujalis P. Sąvokos „trečiasis asmuo“ reikšmė esant būtinajam reikalingumui // Jurisprudencija. 2006. T.7(85).
73. Kurs ugolovnogo prava b 5 tomax. – Moskva, 2002.
74. Le Nouveau Droit Penal. T. 1. Droit pénal général /F. Desportes, F. Le Gunehec/. - Paris, 1998.
75. Lévasséur G., Chavanne A., Montreuil J. Droit penal genérel et procedure penale. Edition Sirey, 1991.
76. Ličnost prestupnikov i individualnoje vozdeistvije na nix. – Moskva, 1989.
77. Ligeikaitė I. Juridinio asmens baudžiamosios atsakomybės sąlygos // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
78. Liesis M. Baudžiamosios atsakomybės už aktyviają eutanaziją ir padėjimą nusižudyti reglamentavimas Lietuvos, Vokietijos ir Olandijos baudžiamuosiuose kodeksuose // Teisė. Nr. 54. 2005.
79. Liutikas R. Lygtinio paleidimo paskirtis baudžiamojoje teisėje // Jurisprudencija. 2003 T. 47(39).
80. Martiszek T. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė // Teisė. Nr. 41. 2001.
81. Nazarenko V. G. Nevmeniajemost. – Sankt-Peterburg, 2002.
82. Nevera A. Ekstradicija Lietuvos ir užsienio valstybių teisėje // Jurisprudencija. Nr. 14(6). 1999.
83. Nevera A. Tarptautinės teisės ir nacionalinės baudžiamosios teisės santykio problema // Jurisprudencija. LTU Mokslo darbai. Nr. 21(13). 2001.
84. Nevera A. Valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principai ir jų įtvirtinimas Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse. Daktaro disertacija. Socialiniai mokslai, teisė (01S). LTU. 2002.
85. Nevera. A. Nusikalstamos veikos padarymo vietos nustatymas ir reikšmė valstybės baudžiamosios jurisdikcijos įgyvendinimui // Jurisprudencija. LTU Mokslo darbai. Nr. 34 (26). 2002.
86. Nevera A. Nusikalstamų veikų daugeto formos ir jų reikšmė bausmės skyrimui pagal naująjį Baudžiamąjį kodeksą // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
87. Nevera A. Valstybinių tarptautinio teisinio bendradarbiavimo problemos perduodant baudžiamąją persekiojimą // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
88. Nevera Andrius. Przekazanie ścigania karnego - sposób realiacji karnej jurisdiksji państwa bądź odstapienia od niej // Acta Universitatis Wratislaviensis. Nr 2748. Przegląd Prawa i Administracji. ISSN 0239-6661. 2005, t. 56. p. 151-165.
89. Nevera A. Baudžiamosios jurisdikcijos taikymo Lietuvos Respublikos piliečiams, kurie pagal nacionalinius įstatymus naudojami imunitetu, problemos. // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 1 (79). 2006.
90. Nevera A. Nusikalstamų veikų idealiosios ir realiosios sutapčių atribojimo ir bausmių skyrimo problemos // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
91. Nevera A. Valstybės baudžiamosios jurisdikcijos principai. – Vilnius, 2006.
92. Nevera A. Valstybės baudžiamosios jurisdikcijos apribojimai asmenims, kurie pagal tarptautinės teisės normas naudojami imunitetu // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 16-26.
93. Osnovnije koncepciji sovremennogo ugolovnogo prava. – Moskva, 1998.
94. Pakštaitis L. Nepilnamečių baudžiamosios atsakomybės reglamentavimo bei taikymo problemos // Jurisprudencija. 2007. T. 8 (98).
95. Pakštaitis L. Nusikalstamą veiką imituojančio elgesio modelio taikymas tiriant kyšininkavimo nusikaltimus // Jurisprudencija. LTU Mokslo darbai. Nr. 23(15). 2001.

96. Palskys E. Bausmių evoliucija // Socialistinė teisė. Nr. 1. 1976.
97. Paužaitė R. Turto konfiskavimo teisinės prigimties problemos // Jurisprudencija. 2007. T. 8 (98).
98. Paužaitė R. Turto konfiskavimo ir nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimo santykis // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 57-65.
99. Pavilionis V., Bieliūnas E. Nusikaltimų kvalifikavimas esant jų daugėtui ir baudžiamosios teisės normų konkurencijai. - Vilnius, 1984
100. Pavilionis V., Merkevičius R. Būtinoji gintis. Mokomoji priemonė. - Vilnius, 1999.
101. Pečkaitis Justinas-Sigitas, Kurapka Vidmantas-Egidijus, Malevski Hendryk, Justickis Viktoras General Security in the Modern Society. Its Concept and Modelling // East-west studies : Journal of Social Sciences of University Nord. Contemporary Problems of Freedom, Human Rights, and Identity. ISSN 1406-5762. N 2 (39), April 2008. p. 54-62.
102. Philip S. James. Introduction to English Law. Twelfth Edition. - London, 1989.
103. Piesliakas V. Baudžiamoji politika Lietuvoje po 1990 metų ir jos tendencijos // Jurisprudencija. T.13(5). 1999.
104. Piesliakas V. Baudžiamojo įstatymo principinės nuostatos ir jų įgyvendinimas naujame LR baudžiamajame kodekse. - Vilnius, 1995.
105. Piesliakas V. Bausmės skyrimas, padarius kelis nusikaltimus. Komentarai // Teisės problemos. Nr.1. 1995.
106. Piesliakas V. Bausmės skyrimo nuostatų tobulinimo problemos // Teisės problemos. Nr. 2. 1996.
107. Piesliakas V. Dvigubos atsakomybės problema Lietuvos teisėje // Jurisprudencija. LTU Mokslo darbai. Nr. 23(15). 2001.
108. Piesliakas V. Mokymas apie nusikaltimą ir nusikaltimo sudėtį. - Vilnius, 1996.
109. Piesliakas V. Naujieji baudžiamieji įstatymai: takoskyra tarp nusikaltimo ir baudžiamojo nusižengimo // Teisės problemos. Nr. 2. 1995.
110. Piesliakas V. Naujojo Lietuvos baudžiamojo kodekso principinės nuostatos // Jurisprudencija. T. 10(2). 1998.
111. Piesliakas V. Nusikaltimų daugėtas ir jo baudžiamojo teisinio vertinimo probleminiai klausimai // Teisės problemos. Nr. 5. 1996.
112. Piesliakas V. Nusikaltimų daugėtas ir jo baudžiamojo teisinio vertinimo probleminiai klausimai //Kriminalinė justicija. Lietuvos Policijos akademijos mokslo darbai. T.5 Vilnius.1996.
113. Piesliakas V. Turto konfiskavimas Vakarų valstybių baudžiamajame teisėje // Teisės problemos. Nr. 3. 1994.
114. Piesliakas V. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas ir naujos baudžiamosios politikos teisiniai pagrindai // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
115. Piesliakas V. Nusikalstamų veikų kvalifikavimo problemos, kylančios dėl baudžiamųjų įstatymų galiojimo laiko atžvilgiu // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
116. Piesliakas V. Priežastinis ryšys tarp pavojingos veikos ir baudžiamajame įstatyme numatytų padarinių ir jo nustatymas teismų praktikoje // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
117. Piesliakas V. Baudžiamoji atsakomybė kaip nusikalstamos veikos padarymo teisinis padarinys // Jurisprudencija. 2007. T. 8 (98).
118. Piesliakas V. Bausmės individualizavimas ir teisingumo principo įgyvendinimas skiriant bausmes // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 7-15.
119. Pivoriūnas A. Prisdėjimas prie nusikaltimo // Teisės problemos. Nr. 2. 1996.
120. Podstawa prawa i procesu karnego. – Warszawa, 1999.
121. Probacja w systeme prawa karnego wykonawczego. – Wrocław, 1998.
122. Pranka D. Pasikėsimo padaryti nusikalstamą veiką problematika baudžiamosios teisės teorijoje ir teismų praktikoje // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 34-41.
123. Prapiestis J., Baranskaitė A. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės Konstitucijos ir konstitucinės jurisprudencijos kontekste // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
124. Riaubaitė E. Tyčines ir neatsargios kaltes atbėjimas nusikaltimuose žmogaus gyvybei ir sveikatai // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 91-99.
125. Rimkus V. Bausmės vykdymo atidėjimas (istorinis – lyginamasis tyrimas) // Kriminaline justicija. LTA Mokslo darbai. Nr. 7,8. 1997.

126. Rosiiskoje ugodovnoje pravo. Obščaja čast. – Moskva, 1997.
127. Rosiiskoje ugodovnoje pravo. Obščaja čast. – Moskva, 2001.
128. Roxin Claus. Strafrecht Allgemeiner Teil. - München, 1997. Band 1.
129. Sakalauskas G. Socialinės ir ekonominės naujų laisvės atėmimo baudmės atlikimo formų taikymo prielaidos Lietuvoje // „Teisės problemos“. 2006, Nr. 4. P. 5-49.
130. Sakalauskas Gintautas; Pakštaitis Laurynas; Markin Aleksandr; Uscila Rokas; Karmaza Evaldas; Jusienė Roma; Raižienė Saulė; Diržytė Aistė; Grigutytė Neringa; Čėsniėnė Ilona; Čėsnaitytė, Ieva (įžangos ar kt. pagalb. teksto autorius, redaktorius). Nepilnamečių justicija Lietuvoje : teorija ir praktika : metodinis leidinys / Nusikalstamumo prevencijos Lietuvoje centras. Vilnius : UAB "Petro ofsetas", 2007. 186 p. ISBN 978-9955-668-94-7.
131. Sakalauskas G. Minimalaus baudžiamosios atsakomybės amžiaus problema: lyginamieji teisiniai ir kriminologiniai aspektai // Teisės problemos 2009, Nr. 2 (64).
132. Soloveičikas D. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė: (lyginamieji aspektai). Vilnius, 2006.
133. Sinkevičius E. Juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės problemos // Teisė. Nr. 36. 2000.
134. Sprack J. Emmins on Criminal Procedure. 8 ed. - Blackstone press limited, 2000.
135. Strafrecht in Reaktion auf Systemunrecht. Herausgegeben von Albin Esser und Jorg Arnold. – Freiburg im Breisgau, 2003.
136. Stankevičius V. Baudžiamosios teisės paskaitos. - Kaunas, 1925.
137. Stanovskij M. N. Naznačenije nakazanija. - Sankt-Peterburg, 1999.
138. Strafrecht Allgemeiner Teil. Band 1, Band 2. - Münster, 1994.
139. Strafrechtsentwicklung in Europa. Herausgegeben von Albin Esser und Barbara Huber. 5.1. – Freiburg im Breisgau, 1998.
140. Strafrechtsentwicklung in Europa. Herausgegeben von Albin esser und Barbara Huber. 5.2. – Freiburg im Breisgau, 1999.
141. Sudebnaja praktika po ygodovnim delam. Razjasnenije po voprosam obščei i osobennoj časti ugodovnogo kodeksa Rosiiskoj Federaciji. – Moskva, 2002.
142. Sudebnaja praktika po ygodovnim delam. Zbornik postanovlenij plenumov Verxovnix sudov SSSR, RSFSR i Rosiiskoj Federaciji. – Moskva, 2002.
143. Swart A. H. J. Jurisdiction in Criminal Law: some reflections on the Finnish code from a comparative perspective // Criminal Law theory in transition. Finnish and comparative perspectives. – Helsinki, 1992.
144. Soloveičikas D. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė: (lyginamieji aspektai). Vilnius, 2006.
145. Šumskas A. Baudžiamųjų bylų nagrinėjimas teismuose. Vilnius 2000.
146. Švedas G. Laisvės atėmimo baudmė: baudžiamosios politikos, baudžiamieji teisiniai ir vykdymo aspektai. Vilnius. 2003
147. Švedas G. Riboto pakaltinamumo problema // Teisė. T. 29.1996.
148. Šulija G. Turtinių bausmių reforma naujajame Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse // Jurisprudencija.2004. T. 52(44).
149. Šulija G. Baudos baudmė ir jos paplitimas Europos Sąjungos valstybėse // teisė. Nr. 52. 2004.
150. T. Lappi-Seppala. Baudžiamoji politika ir bausmių sistemos reforma Suomijoje // Teisė. Nr. 36. 2000.
151. Vitkutė-Zvezdinienė I. Mažareikšmės veikos instituto ištakos ir raida Lietuvos baudžiamojoje teisėje // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
152. Vitkutė-Zvezdinienė I. Nusikaltimo mažareikšmiškumo atribojimo nuo baudžiamojo nusizengimo problemos // Jurisprudencija. 2007. T.8(98).
153. Tkačevskij J. Ugodovnaja otvedstvenost // Ugodovnoje pravo. No. 3. 1999.
154. Ugodovnoje pravo v XXI veke. – Moskva, 2002.
155. Vaitekūnas B. Laisvės atėmimo baudmė // Socialistinė teisė. Nr. 2. 1982.
156. Veklenko S. Intelektualnoje soderžanije umišlenoj vini //Ugodovnoje pravo. No. 4. 2001.
157. Vestergaard J. Criminal participation in Danish law – uniformity unlimited // Criminal law theory in transition. Finnish and comparative perspectives. – Helsinki, 1992.
158. Walter M. Strafvollung. 2. Auflage. – Stuttgart, Munchen, Hannover, Berlin, Weimar, Dresden, 1999.
159. Алиев А.Р. О понятии уголовной ответственности. Акад. наук Азербайджана. - Баку, 1990.

160. Бажанов М. Назначение наказания по совокупности преступлений и приговоров. - Харьков, 1980.
161. Бажанов М. Назначение наказания по уголовному праву. - Киев, 1980.
162. Барановский В., Тарбачаев А. Освобождение от уголовной ответственности ввиду истечения сроков давности // Сов. юстиция. 1990. No. 13.
163. Баулин Ю. Право граждан на задержание преступника. - Харьков, 1986.
164. Блищенко И. П., Фисенко И. В. Международный уголовный суд. - Москва, 1998.
165. Блувштейн Ю. Уголовное право и справедливость. Минск. 1987
166. Бурчак Ф. Соучастие: социальные, криминологические и правовые проблемы. - Киев, 1986.
167. Бушуев Г. Способ совершения преступления и его влияние на общественную опасность содеянного. - Омск, 1988.
168. Галиакбаров Р. Квалификация групповых преступлений. - Москва, 1980.
169. Гальперин И. Наказание: социальные функции, практика применения. - Москва, 1983.
170. Диденко В. Правомерность причинения вреда преступнику при его задержании. - Киев, 1984.
171. Зельдов С. Освобождение от наказания и от его отбытия. - Москва, 1988.
172. Иванов В. Понятие и формы соучастия. - Москва, 1991.
173. Караев Т. Повторность преступлений. - Москва, 1983.
174. Кафаров Т. Проблема рецидива в уголовном праве. - Баку, 1972.
175. Келина С. Принципы советского уголовного права. Москва. 1988
176. Келина С. Теоретические вопросы освобождения от уголовной ответственности. Москва. 1974
177. Ковалев М. И. Соучастие в преступлении. - Свердловск, 1962.
178. Колоколов Г. О соучастии в преступлении. - С. - Петербург, 1881.
179. Коржанский Н. Объект и предмет уголовно-правовой охраны. - Москва, 1980.
180. Красников А. Сущность и значение согласия потерпевшего. - Саратов, 1976.
181. Кудрявцев В.Н. Общая теория квалификации преступлений. - Москва, 1972.
182. Лукашук И. И., Наумов А. В. Выдача обвиняемых и осужденных в международном уголовном праве. - Москва, 1998.
183. Малков В. Множественность преступлений и ее формы по уголовному праву. - Казань, 1982.
184. Малков В. П. Повторность преступлений. - Казань, 1970.
185. Малков В. П. Совокупность преступлений. 1974.
186. Марцев А. Преступление: сущность и содержание. - Омск, 1986.
187. Марцев А., Церегородцев А. Необходимая оборона. Крайняя необходимость. Задержание преступника. - Москва, 1987.
188. Михеев Р. Уголовная ответственность лиц с психо-физическими особенностями и психогенетическими аномалиями. - Хабаровск, 1989
189. Никулин С. Деятельное раскаяние и его значение для ОВД. - Москва, 1986.
190. Песлякас В. Понятие уголовной ответственности // Lietuvos aukštųjų mokyklų darbai. Teisė. T.16-1. 1980.
191. Песлякас В. Уголовная ответственность и освобождение от нее. - Минск, 1988.
192. Побегайло Э., Ревин В. Необходимая оборона и задержание преступника в деятельности ОВД. - Москва, 1987.
193. Повторность преступлений. - Москва, 1983.
194. Сафронов А. Д. Добровольный отказ от совершения преступления и деятельное раскаяние преступника. - Москва, 1977.
195. Свистунов А. Я. Добровольная остановка при покушении. - С.-Петербург, 1914.
196. Скибицкий В. Освобождение от уголовной ответственности и от отбывания наказания. - Киев, 1987.
197. Таганцев Н. С. О повторности преступлений. 1867.
198. Тер-Акоп А. Добровольный отказ от совершения преступления. - Москва, 1982.
199. Тишкевич И. Приготовление и покушение по уголовному праву. - Москва, 1958.
200. Хомич В. Формы реализации уголовной ответственности. - Минск, 1998.

SPECIALIOJI DALIS

1. Baudžiamoji teisė. Specialioji dalis. 1, 2 knygos. - Vilnius, 2000.
2. Drakšienė A., Stauskienė E. Nusikaltimai nuosavybei Lietuvos ir kitų šalių baudžiamuosiuose įstatymuose. – Vilnius, 1998.
3. Dvilaitis V. Seksualinis priekabiavimas ir teisinė atsakomybė už jį // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
4. Greičius M. Nusikalstamo apskaitos tvarkymo dalyko samprata bei reikšmė kvalifikacijai // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
5. Fedosiuk O. Atsakomybė už nusikalstamo susivienijimo kūrimą bei dalyvavimą jo veikloje (BK 227¹ str.). // Kriminalinė Justicija. LTA Mokslo darbai. T. 7-8. 1997.
6. Fedosiuk O. Nuosavybė ir turtas civiliniame ir baudžiamajame kodeksuose // Jurisprudencija. T. 28 (20). 2002.
7. Fedosiuk O. Psichinės prievartos samprata baudžiamojoje teisėje // Jurisprudencija. T. 21 (13). 2001.
8. Fedosiuk O. Turto prievartavimas ir jo kvalifikavimas. - Vilnius, 2002.
9. Fedosiuk O. Prekyba žmonėmis kaip nusikaltimas žmogaus laisvei // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
10. Fedosiuk O. Turtinė nauda kaip nusikalstamos veikos dalykas: sisteminė normų analizė // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
11. Fedosiuk Oleg. Combating trafficking in human beings in Lithuania : criminal law and judicial practice // First year in the European Union: current legal issues / Latvian Academy of Science; Mykolas Romeris University; Law College. Riga, 2005. ISBN 9984-9676-4-6. p. 373-393.
12. Fedosiuk O. "Baudžiamosios ir civilinės atsakomybės takoskyra turtinių prievolių išvengimo byloje // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
13. Fedosiuk Oleg. Prekybos žmonėmis nusikaltimo normos naujosios redakcijos (2005 m. birželio 23 d.) aiškinimo ir taikymo problemos // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2007, Nr. 8(98). p. 54-61.
14. Fedosiuk Oleg. Patikėtos svetimos turtinės teisės pasisavinimo ir iššvaistymo samprata // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 72-83.
15. Girdenis T. Didelės žalos darymas valstybei, tarptautinei viešajai organizacijai, juridiniam arba fiziniam asmeniui kaip piktnaudžiavimo sudėties požymis // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
16. Gutauskas A. Tarptautinio organizuoto nusikalstamumo prevencijos organizavimas Lietuvoje. – Vilnius, 2000.
17. Gutauskas Aurelijus. Nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo baudžiamasis teisinis vertinimas // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2007, Nr. 8(98). p. 62-70.
18. Gutauskas Aurelijus. Korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų baudžiamojo teisinio vertinimo aspektai // Verslo ir teisės aktualijos / Vilniaus teisės ir verslo kolegija. ISSN 1822-9530. 2008, Vol. 2. p. 23-33.
19. Gutauskas Aurelijus. Ikiteisminio tyrimo duomenų atskleidimas be leidimo ir jo baudžiamasis teisinis vertinimas // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 84-90.
20. Grinevičiūtė Kristina. Vaikas ir šeima kaip baudžiamojo įstatymo saugomos vertybės // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2007, Nr. 8(98). p. 81-88.
21. Grinevičiūtė Kristina. Žiauraus elgesio su vaiku samprata baudžiamojoje teisėje // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 107-113.
22. Gruodytė E. Valstybės tarnautojo samprata nusikaltimų valstybės tarnybai ir vešiesiems interesams skyriuje // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
23. Lipnickas E. Kai kurie probleminiai kyšininkavimo išaiškinimo ir tyrimo teisiniai reguliavimo klausimai. // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 67 (59). 2005.

24. Renata Marcinauskaitė Psichinės bei fizinės prievartos sąsajos probleminiai aspektai baudžiamosios teisės doktrinoje ir teismų praktikoje // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 42-49.
25. Nevera Andrius Baudžiamosios atsakomybės už intelektinės nuosavybės teisių pažeidimus problemos : nacionalinis ir tarptautinis aspektai // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2007, Nr. 8(98). p. 48-53.
26. Nocius J. Itin pavojingi nusikaltimai valstybei. - Vilnius, 1996.
27. Nocius J. Nusikaltimai žmogui. – Vilnius, 1998.
28. Pakštaitis L. Kyšininkavimo nusikaltimų kriminalizacijos raida Lietuvoje // Teisė. Mokslo darbai. Nr. 41. 2001.
29. Pakštaitis L. Kyšininkavimo baudžiamumas baudžiamosios politikos kontekste // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
30. Pakštaitis L. Tarpininko kyšininkavimas ir jo kvalifikavimo klausimai // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
31. Pakštaitis L. Piktnaudžiavimo kriminalizavimo, vertinimo bei normos tobulinimo problemos // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 7 (85). 2006.
32. Pečkaitis J. Įstatymų, nustatančių baudžiamąją atsakomybę už neteisėtus veiksmus su psichotropinėmis arba narkotinėmis medžiagomis, tobulinimo problemos // Jurisprudencija. LTA mokslo darbai. T. 10 (2). 2000.
33. Pečkaitis J. Narkotinės ir psichotropinės medžiagos kaip nusikaltimo dalykas // Jurisprudencija: LTA mokslo darbai. T. 15 (7). 2000.
34. Pečkaitis J. S. Neteisėtų veiksmų, susijusių su narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, baudžiamasis teisinis vertinimas pagal 2000 m. Baudžiamąjį kodeksą // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
35. Piesliakas V. Ekonominiai nusikaltimai Europos valstybių bei JAV teisėje // Kriminalinė justicija. LPA Mokslo darbai. T. 1. 1993.
36. Piesliakas Alenas. Veikų dėl neteisėto disponavimo svetima elektronine mokėjimo priemone (BK 214 ir 215 straipsniai) kvalifikavimo problemos // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2007, Nr. 8(98). p. 71-80.
37. Piesliakas Alenas, Dvilaitis Vidmantas. Elektroninės mokėjimo priemonės kaip baudžiamojo kodekso 214 ir 215 straipsniuose numatytų nusikalstamų veikų dalyko, samprata // Jurisprudencija: mokslo darbai. ISSN 1392-6195. 2008, Nr.11(113). p. 100-106.
38. Pivoriūnas. Neteisėtas šaunamojo ginklo panaudojimas: Problemos ir kontrolė // Teisės problemos. Nr. 1. 1997.
39. Sinkevičius E. Neteisėtas banko kredito gavimas arba panaudojimas ir jų kvalifikavimas. - Vilnius, 2002.
40. Sinkevičius E., Fedosiuk O. Turto problema baudžiamojoje teisėje // Justicija. Nr. 5-6. 1999.
41. Sinkevičius E. Dokumentų suklastojimo koncepcija naujajame Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
42. Tamašauskienė A. Dokumentų samprata ir jo reikšmė nusikalstamos veikos kvalifikavimui // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
43. Ušinskaitė D. Mokėjimo instrumento sąvoka Lietuvos baudžiamojoje teisėje // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 60 (52). 2004.
44. Zdanavičiūtė I. Baudžiamosios atsakomybės už transporto eismo saugumo taisyklių pažeidimus problemos pagal naująjį Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą // Jurisprudencija. LTU mokslo darbai. T. 45 (37). 2002.
45. Žilinskas J. Nusikaltimai žmoniškumui ir genocidas tarptautinėje teisėje bei Lietuvos respublikos teisėje. - Vilnius, 2003.
46. Žilinskas J. Karo nusikaltimų reglamentavimas Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse ir jų atitikties tarptautinei teisei problemos // Jurisprudencija. MRU mokslo darbai. T. 2 (80). 2006.
47. Бородин С. В. Преступления против жизни. - Москва, 1999.
48. Владимиров В. А. Квалификация преступлений против личной собственности. – Москва, 1968.
49. Гаухман Л. Д. Уголовно-правовая охрана финансовой сферы: новые виды преступлений и их квалификация. – Москва, 1995.
50. Михалев И. Ю. Криминальное банкротство. - Санкт-Петербург, 2001.

51. Фойницкий И. Мошенничество по русскому праву. - Санкт-Петербург, 1871.
52. Шарапов Р. Д. Физическое насилие в уголовном праве. - Санкт-Петербург, 2001.

Baudžiamosios teisės katedros vedėjas

prof. habil. dr. Vytautas Piesliakas

SUDERINTA

Baudžiamosios teisės katedros
susirinkimo 2009-11-26
protokolu Nr. 1BTK-4